

Pedagoška komisija ZSO in NSKS:
Odgovor na model
deželne komisije!

Pedagoška komisija obeh slovenskih osrednjih organizacij je izdelala strokovno utemeljen in obsežen odgovor na načrt koroške pedagoške komisije. Koordinacijski odbor koroških Slovencev je nato pri svoji zadnji seji razpravljal o tem papirju ter ga potrdil. V odgovoru ugotavljajo najprej, da obe osrednji organizaciji nista imeli možnosti, da bi poslali v komisijo tudi učitelje, ki bi bili zastopali predstave slovenske manjšine. S tem pa je bilo že od vsega začetka izključeno sodelovanje koroških Slovencev, medtem ko so sodelovali zastopniki KHD.

Nadalje ugotavljata osrednji organizaciji, da upošteva model deželne komisije edinohte KHD in FP o ločevanju otrok, kar bi hkrati pomenilo getoizacijo k dvojezičnemu pouku prijavljenih otrok. Jezik manjšine bi bil potisnjen popolnoma ob rob, prav tako pa bi uresničitev načrta deželne pedagoške komisije preprečila tudi vsakršno interetnično zbljevanje na dvojezičnem ozemlju. Nadalje ugotavlja pedagoška komisija obeh osrednjih organizacij, da model koroške pedagoške komisije nasprotuje smernicam avstrijske šole, kakršne so zajamčene v drugem odstavku zakona o šolski organizaciji.

Dodatna zaposlitev za skoraj 80 - 100 pretežno nemškogovorečih učiteljev pri istem številu dijakov bi pomenila tudi izpodjedanje sedanjega dvojezičnega šolstva ter jezikovni premik v škodo slovenščini. Prav tako bi pomenil izključno nemški pouk v predmetih likovna vzgoja, ročno delo ter telovadba degradiranje učiteljev, ki so si pridobili tudi dodatno kvalifikacijo za pouk slovenščine, omogočal pa bi tudi, da bi postali v dvojezičnih razredih tudi učitelji brez izpita iz slovenščine razredni učitelji.

Pedagoška komisija obeh osrednjih organizacij zaključuje z ugotovitvami, da bi model koroške pedagoške komisije kršil zaščitna določila člena 7 avstrijske državne pogodbe - tudi pravna komisija ustavne službe pri zveznem kanclerstvu je bila še posebej opozorila na potrebno upoštevanje tega aspekta -, hkrati pa se osrednji organizaciji izrekata za ohranitev, izgraditev in notranjo reformo skupne obvezne šole ter zagovarjata preizkušnjo reform na področju manjšinskega obveznega šolstva, se pravi šolske poskuse.

Celotni papir pedagoške komisije obeh organizacij bomo objavili v naslednji številki.

VELIKA PUNTARIJA

Ne zamudite gledališke predstave posebne vrste

Privlačnosti ljudskega gledališča na prostem nihče ne potrjuje bolje kot tistih nad 1300 gledalcev, ki so si minulo soboto in nedeljo ogledali v Spodnjih Vinarah blizu Šentprimozu predstavo „Velike puntarije“. Pred nami so še tri predstave, ki obetajo še boljši gledališki užitek, saj pripravljajo režija po spodbudah iz publike še nekoliko spremenjen zaključek drame. Kdor hoče doživeti enkratno naravno kuliso, kdor se veseli na osvežitev svojega zgodovinskega znanja o slovenski zgodovini in vsak ljubitelj domače samorastniške gledališke dejavnosti, ne sme zamuditi ene izmed naslednjih predstav „Velike puntarije“.

Čprav med ocenami po prvih dveh predstavah ne manjka kritike na račun dolžine komada ali drugih detajlov, prevladuje v mnenjih gledalcev in kritikov enkratnost predstave. Teh ocen ni slišati samo v zvezi s svetlobnimi in „ognjevitimi“ efekti; pojavljajo se seveda v zvezi s čudovitimi naravnimi pogoji, ki ne omogočajo samo gledališke predstave, temveč dajejo prišlecu tudi občutek in vzdušje ljudskega srečanja. O enkratnosti pa govorijo tudi tisti, ki jim je ob

uprizoritvi slovensko-hrvaškega kmečkega upora, tudi 400 let pozneje, vseč prepletanje in ujemanje več vrst slovenskih narečij. Do izraza pa prihaja tudi tam, kjer profesionalni kostumografi, scenografi, glasbeniki in drugi gledališki profesionalci z veseljem delajo z amaterji, pri katerih se ob delu rojeva pripravljenost za delo tudi pri malenkostih, za katere se verjetno profesionalci ne bi brigali!

Dokončne ocene seveda sedaj še ni mogoče dati, vendar ni dvoma, da se uprizoritev „Velike puntarije“ jasno vključuje v vrsto s „Samorastniki“, „Pašijonom“ in „Miklovo Zalo“, ki so vsaka na svoj način združevale slovensko narodno skupnost, ji zbujele in dajale narodne identitete. Zato je ob tem mestu nujno treba omeniti avtorja dr. Bratka Krefta, ki

je pred uprizoritvijo pred okroglo tisoč gledalci dejal, da po njegovem mnenju mit o Kralju Matjažu pri nas ni nastal v zvezi z madžarskim kraljem Matijem Korvinom. Vprašal je, ali ni upravičena domneva, da je ljudstvo prevzelo ime kmeta Matjaža (ki je v prvem slovenskem kmečkem uporu na Koroškem vodil kmete) in ga dalo mitiziranemu kralju, ki spi pod Peco?

Saj ga je imelo bolj prijetno in pogumno v spominu kot ogrskega kralja, ki je prišel osvajat slovenske dežele.

Uspela gledališka predstava pa marsikoga ni poučila samo o sposobnostih skupnega nastopa podložnikov, svarila jih je tudi pred številnimi ovirami pri doseganju enotnosti. Iz časopisnih poročil koroških dnevnikov pa je bilo razbrati, da tudi novinarji večinskega naroda predstavo uvrščajo v prvo vrsto „koroškega kulturnega poletja“. Kar pa ne pomeni, da je sprejemljiv predlog, ki „spodbuja“ slovensko samorastniško gledališče, naj svojo - pod težkimi pogoji oblikovano - igro, v prihodnje predvaja „izmenoma v slovenskem in nemškem jeziku!“

Pred predstavo se je avtor dr. Bratko Kreft (v sredini) drame pogovarjal z domačimi igralci in režiserjem Marjanom Sriencom.

Nadaljnje predstave: v četrtek 14. 8., v petek 15. 8. in v soboto 16. 8.; 20.00, Spodnje Vinare pri Šentprimozu v Podjuni.

Informacije za gledalce
PUNTARIJE

Za gledalce „Velike puntarije“ je SPZ uredila na sedežu v Celovcu žurnalsko službo (telefon 0 42 22/ 52 43 00 - 22). Tam izveste v primeru slabega vremena ali bo predstava ali ne. Kličite med 14.00 in 20.00 uro!

PREBERITE

na strani

- 2 KPA: Šolski model naperjen proti manjšini
- 4 Četrti spominski pohod na Jeko
- 5 Senzacionalna najdba na Jerberku
- 6 Karenčni dopust tudi za moške?
- 6 SAK: V petek v koroški ligi, v torek za pokal

Kakor vsako leto, tako je bilo tudi letos: otvoritev celovškega lesnega sejma je nudila raznim predstavnikom politike in gospodarstva možnost, da v lepih besedah orišejo svoje delo, si prilastijo zasluge za „rešitev“ koroškega oz. avstrijskega gospodarstva, ter da z velikimi besedami napovedujejo „bleščečo“ prihodnost. Koliko ostane od tega - recimo nekaj tednov po otvoritvi sejma -, je dokazala že preteklost: pod črto namreč ne ostane nič pozitivnega, in obljube se spreminjajo v škodo za delovne ljudi, bodisi delavce, bodisi kmete. Edini, ki so morda zabeležili pozitiven uspeh v zvezi s celovškim sejmom so razstavljalci, ki ponujajo razne izdelke (med njimi so tudi letos nekateri koroški Slovenci, pa tudi mešana podjetja).

Da pa začnemo kar s tistim govornikom, ki ima menda najvišjo pozicijo v naši državi, z državnim predsednikom Kurt Waldheimom. Ta je že kar na začetku svojega govora ostro kritiziral, da sta gospodarstvo in kultura izgubili svoje stare vrline, kakršni sta pridnost in poštenost,

ter da vse premalo „služita“ in „ustrežeta“. Tu pa je prekinil svojo filozofsko razsmotranje, zaradi česar pa nihče ni bil preveč užaljen, saj poznamo Waldheimove „stare vrline“ in njegovo govoričenje o

Ob otvoritvi letošnjega lesnega sejma:
Da bi obljube meso postale!

njih dodobra že iz volilnega boja za državnega predsednika. Kljub temu bi bilo le še zanimivo, kaj je Waldheim mislil, komu da naj služita kultura in gospodarstvo. Za gospodarstvo bi se še dalo odgovoriti, saj je Waldheim v govoru zagovarjal tudi večjo podporo s strani države za podjetja, katerim bi morala olajšati „finančne skrbi“. Torej še več denarja v denarnice podjetnikov, še več javnih sredstev za privatni kapital, socialne storitve delavcem pa krajšati, še več davčnih olajšav in daril za podjetnike, davek na mezdo pa še povišati...?

Pravzaprav tudi to stara pesem - zahteve, skrite tudi v še tako

spretno retorično zviti govori pri otvoritvah celovškega sejma. Saj kaj dela npr. predsednik koroške gospodarske zbornice Baurecht leto za leto drug... kakor da zahteva od delavcev „večjo mobilnost“, od

delavk pa v bistvu, da naj ostanejo doma, če hočejo, da moški ne bodo brezposelni? Seveda pa tudi to, da je potrebnih od države mnogo več subvencij za privatna podjetja, za racionalizacijo itd., skratka za dosego čim večjega dobička?...

Toda ostanimo pri letošnji otvoritvi: za „srebrnimi traki na gospodarskem nebu“, „za mrzlim vetrom, ki nam piha v obraz“ in podobnimi frazami, kaže, da so se letos odločili za „alternativne ideje“ kot glavno „temo“. Ne, da bi se zoperstavljal upoštevanju in uresničitvi takih idej, toda tudi v tem oziru bodo mogle prepričati le dejanja, ne pa še tako lepe obljube v slavnostnih govorih.

Kar vzemimo, da se bi izpolnile sledeče obljube:

- koroški deželni glavar Wagner je obljubil, da sta dežela in država pripravljene podpirati vsakršno alternativno idejo, ki bi pomagala koroškemu gospodarstvu, katero se usmerja na izvoz;

- minister za poljedelstvo Schmidt je obljubil, da bodo z ojačitvijo alternativne produkcije rešili problem agrarnih presežkov pri proizvodnji;

- isti minister pa je naznanil še eno alternativo, namreč tisto, da bo skušal uresničiti, da Avstrija ne bo eksportirala več samo surovin, temveč kvalitativno dobre izdelke.

Če ostanemo samo pri zadnji, se stavlja vprašanje, zakaj tega do zdaj še niso uresničili, saj so kmetje in zastopniki lesne industrije že dolgo opozarjali, da bi bila finalna proizvodnja edina prava alternativa.

V tem smislu je torej treba dodati samo še željo, da bodo obljubljene „alternativne“ tudi meso postale, se pravi, da bodo zares napravili alternativno politiko in vsaj zdaj prvič svoje obljube tudi izpolnili. -ma

KEL k državnozbornskim volitvam

Pri naslednjih državnozbornskih volitvah bo KEL kandidirala skupno z VGO, Bürgerinitiative Parlament in še nekaterimi regionalnimi zelenimi in alternativnimi skupinami v volilnem združenju "die Grünen", to sta izjavila na tiskovni konferenci v četrtek preteklega tedna zastopnika KEL, dr. Pavel Apovnik in Karel Smolle.

V gremiju volilnega združenja „die Grünen“ so se menda tudi že zedinili, da naj bo vsaj en Slovenec kandidiral na izglednem mestu.

KEL bo, tako govornika, v volilnem združenju imela nalogo, da formulira tiste točke programa, ki zadevajo narodne skupnosti v Avstriji. Zastopala pa bo interese vseh narodnosti. Poleg tega bi si zastopnik KEL v parlamentu – če bo izvoljen – sam zadal še nalogo zagovornika pripadnikov narodnih skupnosti (neke vrste „Volksanwalt“).

KEL se namerava v okviru parlamentarskega dela pogajati za nov „temeljni manjšinski zakon“ (Minderheitengesetz). V tem okviru bi zahtevala:

- spremembo zakona o narodnih skupinah,
- upoštevanje narodnih skupnosti v radiju in televiziji,
- dvojezične otroške vrtce,
- zastopstvo narodnih skupnosti v raznih skupščinah (deželni zbor, zbornice itd.).

K sodelovanju z „Zelenimi“ sta govornika dejala, da so se stališča zblížala – tudi na deželni ravni –, zlasti še, kar se tiče vprašanja okolja in tozadavnega političnega prizadevanja.

K vprašanju šolstva pa je Karel Smolle izjavil, da KEL nikakor ne bo postopala v nasprotju s stališči osrednjih slovenskih organizacij.

Scheucher: Poraz v lastni stranki

Seja deželnega vodstva ÖVP se je končala v ponedeljek ponoči s presečenjem: Hannes Moik, katerega je predlagal za novega deželnega sekretarja ljudske stranke deželni predsednik ÖVP in namestnik deželnega glavarja, dipl. trg. Harald Scheucher, pri glasovanju ni dobil večine. Od 40 glasov jih je dobil le 16. Ta izid pa je bil porazen za Scheucherja, ki se bo moral sedaj pač ogledovati za novim deželnim sekretarjem koroške ljudske stranke. Sedanji sekretar dr. Georg Smolnig je namreč oddal svojo funkcijo.

Jankowitsch/Andreotti: Septembra na Koroškem

Na tiskovni konferenci v petek preteklega tedna je avstrijski zunanji minister dr. Peter Jankowitsch med drugim izjavil, da optimistično ocenjuje izjave Craxija glede na južnotirolsko vprašanje. Obenem je naznanil, da se bo meseca septembra srečal z italijanskim kolegom Andreottijem na delovnem zasedanju v Celovcu. Tudi ob tej priliki bo – kako drugače – na dnevnem redu razgovor o južnotirolskem vprašanju.

Jankowitsch/Strauß: Avstrija ima svoje interese

Avstrijski zunanji minister dr. Jankowitsch je odločno zavrnil trditev bavarskega ministrskega prezidenta Franc Josefa Strauša, da mu je menda Jankowitsch obljubil, da se Avstrija ne bo vmešavala v nemško (bavarsko) jedrsko politiko – konkretno v zadevi Wackersdorfa. Jankowitsch je v tej zvezi govoril o „sanjah v bavarskih poletnih nočeh“ in dejal, da se Dunaj v tem vprašanju pač ne pogaja z Münchenom, temveč z nemškim glavnim mestom Bonnom.

Tržaško pismo

Pred mesecem dni je večina Tržačanov bila že prepričana, da bo jeseni morala iti na volitve, da predčasno izvoli nov parlament in nov tržaški občinski svet. Toda oba zapleta glede imenovanja novega predsednika vlade in novega tržaškega župana, ki sta bila žarišče krize, sta se razvila proti pričakovanjem.

Gledano iz „slovenskega zornega kota“, je bil bolj pozitiven razvoj krize na državni ravni. Predvsem ne bo razpuščen parlament, kar bi pomenilo, da bi se postopek za sprejetje državnega zakona za zaščito Slovencev moral spet (tokrat šestič) začeti povsem od kraja. Poleg tega je potrjeni predsednik vlade v svojem novem programu izrecno navedel tudi obvezo, da poskrbi za slovensko vprašanje.

Med 23. stranmi besedila, neke v zvezi s problemi dežel s posebnim statutom, sta tudi naslednja dva stavka: „Po eni strani gre za številne zakonske osnutke za slovensko manjšino, po drugi pa za predloge, ki bi složno uredili to problematiko. S tem v zvezi se večina in vlada obvezujeta za iskanje pozitivnih rešitev“.

Novost sama na sebi je nedvomno pozitivna, a vzbuja takoj dve skrbi. Prva je, da formulacija ne obeta nič konkretnega, druga pa, da nova Craxijeva vlada ne bo imela veliko časa za uresničitev obetov, kajti Craxi se je tokrat obvezal, da bo vladal le do marca prihodnjega leta, ko bo prepustil krmilo krščanski demokraciji. Osem mesecev, za rojstvo zaščitnega zakona ni malo, a tudi ne veliko.

Novosti v tržaški občinski hiši so še manj obetavne. Zadnje dni julija bi moral občinski svet izvoliti novega župana, predvidoma med demokrščanskim kandidatom, dosedanjim županom Richettijem in kandidatom Liste za Trst, ki se je odločno potegovala za to mesto. Richetti je računal na podporo svoje stranke, socialistov, Slovenske skupnosti in treh manjših laičnih strank. Lista za Trst pa je računala predvsem na težo svojih 20 svetovalcev, ki tvorijo relativno večino v zboru.

Po predvidenem scenariju bi moral biti izvoljen Richetti, brez absolutne večine glasov, ki je potrebna tudi za odobritev proračuna in ki zato nujno vodi v predčasne volitve. Richetti in njegovi zavezniki bi šli zavestno v to smer, da z volitvami čimprej oklestijo moč Liste za Trst, ki je v krizi in ne bi imela več toliko glasov, kot leta 1982, ko je bila še na višku svojega vpliva na volilce.

Usodna seja 29. julija pa se je odvijala po predvideni režiji le v prvem dejanju. Po pravilih je bilo najprej glasovanje, kjer se vsi kandidati potegujejo za absolutno večino glasov. Ker ni zmagal nihče, je sledilo drugo glasovanje, ko bi nastopala le dva kandidata in je za izvolitev dovolj relativna večina glasov. V tem trenutku je Lista za Trst, namesto, da bi vztrajala s svojim kandidatom, predlagala socialistom, da podpre njihovega. Seja je bila prekinjena, sledilo je burno razpravljanje, a na koncu so socialisti sprejeli ponudbo, predlagali profesorja Arduina Agnellija in

KPA v pismu deželnemu glavarju: Šolski model naperjen proti manjšini

V pismu deželnemu glavarju ugotavlja deželna organizacija KPA, da sledi šolski načrt deželne pedagoške komisije zahtevam KHD in FP, ki merijo v poslabšanje situacije slovenske narodne skupine in manjšinskega šolstva. Med drugim ugotavlja KPA: „Z uresničitvijo modela bi prišlo že neposredno do zmanjšanja števila dvojezičnih šol oz. razredov, dolgoročno pa iz leta v leto do podpihovanja šolskih preprirov, s katerimi bi hotele doseči nemškonacionalne sile, da se dvojezične šole izpodrinejo in naposled popolnoma izginejo.“

KPA ugotavlja, da je načrt koroške pedagoške komisije v nasprotju s spoznanji zvezne pedagoške komisije in izjavami zveznega ministra Moritza, ki se postavlja proti vsakršni ločitvi. Prav tako KPA kritizira, da deželna pedagoška komisija ni upoštevala konstruktivnih prelogov pedagogov celovške univerze, ter da tudi ni povabila zastopnikov slovenske manjšine, po drugi strani pa vključila v „posvete“ zastopnike KHD in KAB.

KPA zahteva, da je treba pred morebitno spremembo manjšinskega šolstva preizkusiti od Stokovnega združenja in zvezne pedagoške komisije predlagane modele, hkrati pa terja KPA tudi razveljavitev odloka, da lahko poučujejo na dvojezičnih šolah tudi učitelji brez kvalifikacije iz slovenščine. Kritizira tudi prepoved deželnega šolskega sveta, da se na šolah ne bi smeli deliti ali razobešati materiali za prijavo k dvojezičnemu pouku: „Reklame za dvojezični pouk, še povrh na področju v katerem velja zakon o dvojezičnem šolstvu na Koroškem, ne moremo označevati kot propagandno za stvari, ki s šolo nimajo zveze (shulfremder Zweck).“

KPA se ukvarja tudi s predšolsko vzgojo in ugotavlja, da je posebna želja slovenskih staršev, pa tudi nemškogovorečih družin, da bi imeli možnost pošiljati svoje otroke v dvojezične otroške vrtce. Zato opozarja KPA, da bi bila dolžnost dežele in šolskih oblasti, da pozovejo občine na dvojezičnem ozemlju, naj takoj uredijo prave dvojezične otroške vrtce. Za študente na pedagoški akademiji pa zahteva KPA dvojezično ljudsko šolo, na kateri bi lahko opravljali svoje nastope in hospitacije, s tem v zvezi pa komunisti nadalje ugotavljajo, da je za uresničitev enakopravnosti Slovencev v Celovcu samemu potrebno tudi ureditev javne dvojezične šole v Celovcu samem.

Na celovškem sejmu: Leseni stoli iz Jugoslavije

Jugoslovanski paviljon na celovškem sejmu je letos v znamenju „lesenih stolov“ iz Jugoslavije. Predstavljajo predvsem oblikovne in konstrukcijske posebnosti, manj pa prikazujejo razvoj proizvodnje stolov. Razstavljeni unikatni pa zelo nazorno prikazujejo tudi socialno pripadnost ku-

pcev; prav tako pa lahko razvidimo tudi zgodovinsko dejstvo, da recimo na kmetijah vse do sredine 17. stoletja stol kot možnost za sedenje na kmetijah ni bil v rabi. Jugoslavija se razvila v enega največjih producentov stolov, saj jih izdeluje kar 10 milijonov letno, izvažajo pa jih letno za okroglih 110 milijonov dolarjev.

Pri tiskovni konferenci pa je novi zastopnik jugoslovanske gospodarske zbornice v Celovcu dr. Rudi Kropivnik povedal tudi nekaj števil iz jugoslovanske industrije in turizma. Tako je poudaril, da je narasla industrijska produkcija v prvem polletju 1986 za 5,2 odstotka, turizem pa za en odstotek, čeprav je število prenočitev inozemcev nazadovalo za štiri odstotke. Izvozi iz Jugoslavije v Avstrijo so nazadovali za 1,4 odstotka, uvoz iz Avstrije pa narasel za 5,7 odstotkov. Zato si Jugoslavija želi izboljšanje teh ekonomskih odnosov z Avstrijo.

Davek za zaščito okolja – sporen

Meseca septembra bo startala ljudska zahteva po uvedbi „davka za zaščito okolja“. Ta davek naj bi zadel vse izdelke iz mineralnega olja – vsak liter naj bi se podražil za 50 grošev. Iniciral bo to akcijo – ki bo brez dvoma še deležna diskusij –, takoimenovani „Konrad-Lorenz-Volksbegehren“. Na ta način bi se zbralo 8,7 milijard šilingov na leto – tako argumentirajo zagovorniki zahteve –, to vsoto pa bi porabili izključno za zaščito okolja: za ukrepe, ki bi pomagali čistiti zrak in vodo. Nadalje bo ljudska zahteva še terjala uvedbo povzročiteljskega principa: plačal bo torej tisti, ki povzroča onesnaženje.

Marsikateri izmed bralcev bo sedaj ugovarjal: „Še več davkov naj plačujemo?“, ali pa „Ukrepi krade denar iz žepov tistih, ki ga nimajo!“, ipd. Mislim pa, da bo treba gledati na to ljudsko zahtevo upoštevati dve stvari: Po eni strani je res, da bo moral plačati vsak izmed nas, če bo ljudska zahteva uspela, saj je povišanje za 50 grošev/liter kar občutljivo. Treba pa bo videti tudi drugo stran: v zadnjih dneh se naprimer kar kopičijo vesti – tudi v okviru lesnega sejma v Celovcu jih je bilo slišati –, da so naši gozdovi zaradi onesnaženega okolja resno ogroženi. 3000 dreves menda umre dnevno v Avstriji. Težko prizadeto

pa je tudi že sadno drevje: češnja in jablana zgubljata listje že poleti – namesto jeseni. V naslednjih letih pa, pričakujejo strokovnjaki še močno naraščanje škode v mladih gozdovih. Plačali bomo torej tako in tako, kajti upoštevati bo treba tudi stroške in druge posledice (bolezní, slabša življenjska kvaliteta ipd.). Iz tega vidika bo vsekakor bolj pametno preprečiti najhujše sedaj, kot pa celiti rane potem, ko bo morda za to prepozno.

Dipl. trgovec Ernst Scheiber, poslovodja avstrijske družbe za kmetijsko in gozdarsko politiko, je pred nekaj dnevi izjavil, da bomo letno potrebovali 3 do 6 milijard šilingov dodatno za ukrepe reševanja gozdov – če pa nam bo tega denarja škoda, okvare ne bo več mogoče popraviti. Pogled bo torej treba vsebolj preusmeriti v bodočnost. Kratkovidno ravnanje – morda po geslu: za menoj veseljni potop – pač nima perspektive! Če bomo namreč še vnaprej v tolikšni meri kot doslej onesnaževali naše okolje – in s tem ogrožali ekološko ravnovesje –, bodo naši vnuki in pravnuki res še doživeli veseljni potop.

-števa

„VELIKA

Odmevi v časopisju

Delo, 11. 8. 1986, piše Jože Horvat

Tako je bila „Velika puntarija“ ob svetlobnem, prostorskem bogastvu na trenutke tudi prava paša za oči, saj je ponujala slikovite lučne in likovne podobe. Takšno pa je menda dobro, pravo ljudsko gledališče: ob zbujanju ali razvijanju kritične zavesti in „gledljivih“ slikah daje tudi priložnost za srečavanje in komunikacijo med obiskovalci. Slednje se je obilo dogajalo pred začetkom „Velike puntarije“ in po njej. Na travniku je torej bil kulturni dogodek, ki je bil dokaz koroške slovenske ustvarjalnosti in volje po njej.

Volkszeitung, 12. 8. 1986, piše Ilse Brömme

„Ein Superspektakel, das die Dimensionen des herkömmlichen Laientheaters sprengt, liefert die Gruppe „Samorastniki“ mit ihrer Freilichtaufführung in einem Naturgelände bei Unternarrach (St. Primus). „Der große Bauernaufstand“ von Bratko Kreft in der Inszenierung von Marjan Srienc vermag auch jene zu faszinieren, welche der slowenischen Sprache nicht mächtig sind...“

Die Zuschauer verließen die Naturarena schwer beeindruckt.

Kleine Zeitung, 12. 8. 1986, piše Uschi Loigge

„Einen mit zunehmender Dunkelheit immer schöner werdenden Hügel beherrschenden Aufstand, Verrat, Intrige und Mord... Da huscht der personifizierte Tod übers Gelände, pirscht sich an seine Kandidaten heran, eine Feuerwand vor den Karawanken verweist auf wüsten Kampfgetümmel, die Lieder der Aufständischen um Matija Gubec (Miha Kap) und Ilija Gregorič (Marjan Srienc) begegnen dem Publikum, das gerührt mitsingt.“

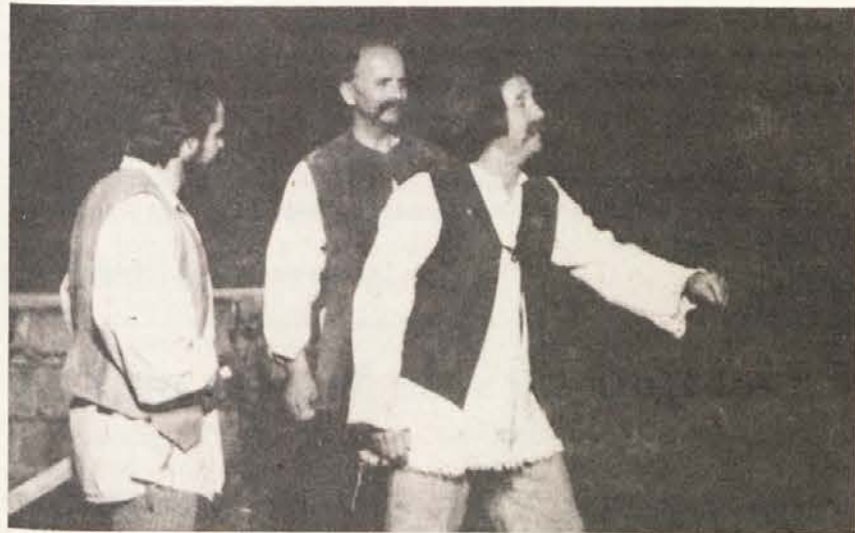
Kronenzeitung, 12. 8. 1986, piše Martin Traxl

„Als die Bauern in Kärnten noch erbittert um ihr Recht kämpften – Ein Spiel über den Bauernaufstand... Die Verzweiflung und Ausweglosigkeit der unterdrückten Landbevölkerung kommen voll zum Tragen. Jedenfalls sind solche teatralischen Aufbereitungen unserer Geschichte für das Kärntner Publikum von Bedeutung.“

Kärntner Tageszeitung, 12. 8. 1986, piše H. E.

... (kann) als Großereignis des einheimischen slowenischen Kulturlebens... gewertet werden. ... Obwohl ein deutschsprachiges Programm vorlag, entging den nicht slowenisch Sprechenden ein Großteil der Dramatik und inneren Spannungen des Stücks. Vielleicht könnte man in Zukunft die Aufführungen abwechselnd in slowenisch und deutsch anbieten (! – op. ured.), denn solch sehenswerte Inszenierung und die beeindruckende Kulisse würden ein weitaus größeres Publikum verdienen.“

PUNTARIJA“ V SPODNJIH VINARAH PRI ŠENTPRIMOŽU V P.

Mnenja po
prvi predstavi

Bratko Kreft (avtor „Velike puntarije“):
Izreči morem samo veliko zahvalo in hkrati povedati, da so vaši „Samorastniki“ storili neverjetno dejanje, kakršnega mogoče v slovenski amaterski zgodovini v predstavah pod milim nebom še ni bilo.

Tudi v Sloveniji niste doživeli podobne uprizoritve?

...ne, to je prvič. Moram čestitati koroškemu Samorastnikom in vsem tistim, ki jih podpirajo (in naj jih še podpirajo), da bodo to tradicijo predstav na prostem na Koroškem v slovenskem smislu nadaljevali tako, kakor Tirolci v Oberammergau delajo svoje pasijonske igre.

Borut Miklavčič (generalni konzul v Celovcu):

Mislím, da je bila to enkratna uprizoritev. Bil je večer, ki bo ostal v spominu, predvsem z množico nastopajočih, izvrstno izvedbo, lepim večerom in okoljem, ki smo ga tu doživeli.

Mirko Hudl (učitelj):

Odkrito rečeno – v primerjavi s prizoritvijo „Samorastnikov“ pogrešam pri „Veliki puntariji“ večjo dinamiko celotne uprizoritve.

Janez Wutte-Luc: Igra mi je bila všeč, odmev je bil nasplošno pozitiven – tudi s strani gostov. Mislím, da je igra ugajala zlasti še zato, ker se naš narod še vedno nahaja v podobni situaciji. Bila je primerna za našo borbo. Veseli me, da se 500-letna borba za naše pravice nadaljuje do današnjega dne in da spoznava to tudi naša mladina.

Tudi prostorska lega se mi zdi za take velike prireditve zelo primerna, mislim, da se bi ta prostor dal še bolj izrabljati za kulturne, narodne in politične potrebe.

Kar se tiče letoviščarjev pa opažam, da tokrat ni bilo tistega zanimanja, kot pri „Samorastnikih“ leta 1978. Manj je zanimanja za narodne običaje in kulturo drugih narodov.

Lipej Kolenik: „Velika puntarija“ je bila edinstvena stvar, posebno še zato, ker je bila igrana na prostem, in pa zaradi osvetljave in kulise. Hkrati pa je „Puntarija“ tudi prava podoba koroške danosti: punt, večni naš boj, hkrati pa slika tudi junštvo, izdajo in oklevanje. Tudi v punktu so to bili vzroki, da punt ni čisto uspel.

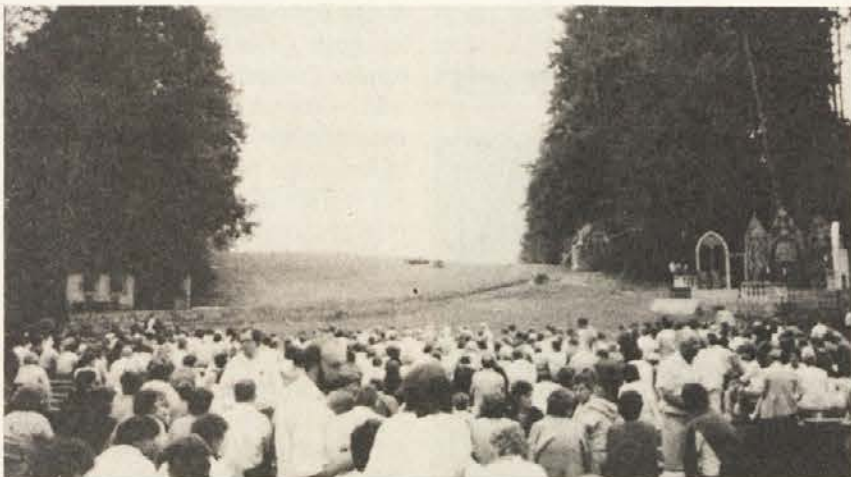
Ravan igralcev je bila odlična, čeprav je prav pri premieri motilo, da včasih ozvočenje ni bilo čisto v redu. Želel bi si, da si ogledajo to predstavo vsi Slovenci, kronanje Gubca pa bi si pričakoval bolj manifestativno, bolj goreče.

Jozi Hribar: Jaz morem le reči: Imenitna stvar. Bil sem zares presenečen, kaj je uspelo našim igralcem in režiserju. Tudi zamisli glede kulise in efektov (veliki ogenj na hribu itd.) so me očarale.

Igra pa je gotovo tipičen opis naše zgodovine in sedanosti: kar se je zgodilo pred 500 leti, se je zgodilo tudi pred 40 leti, pa se dogaja danes; saj se v resnici očitno vse samo še ponavlja – to velja tudi za vlogo nekaterih cerkvenih predstavnikov, ki so jo odigrali ob kmečkih puntih, med Hilarijo, pa tudi danes...

Mislím pa, da je taka predstava tudi dobra prilika, da si vsi tisti, ki iz tega ali drugega razloga ne berejo zgodovinskih knjig, pridobijo tudi informacije o naših slovenskih kmečkih uporih.

Kmetje se pripravljajo na upor (zgoraj levo); gospoda v banoviji kuje načrte za pokol kmetov (zgoraj desno); grofovska vojska (spodaj levo); Matija Gubec v ječi (spodaj desno); že pol ure pred predstavo se je na stotine ljudi zbiralo v naravnem gledališču (spodaj v sredini)

Spominjamo se, da Slovenci nismo bili vselej hlapci

Pred nedavnim so ob „Dunajskem festivalu“ gledališčnikom priporočali osvajanje novih igralskih prostorov. Dunajska publika se je navdušila nad iznajdljivostjo igralske skupine, ki je nastopala ob Donavi. Če bi le malo poškilili v „provincio“ bi ugotovili, da ima med koroškimi Slovenci igra na prostem že dolgo tradicijo. Na Dunaju so z modnim spektaklom prikrivali vsebinsko praznino, „Velika puntarija“ Bratka Krefta, ki so jo prvič uprizorili v soboto 9. 8. v Spodnjih Vinarah pri Šentprimožu, pa je vsebinsko in oblikovno konsekvantna.

Ni gledališča, ki bi predstavi moglo nuditi tako imponantno in hkrati pristno nekičasto prizorišče, kot ga je dala na tem kraju narava sama. O Veliki puntariji, ki tematizira enega najbolj važnih trenutkov slovenske zgodovine, so že dovolj pisali in govorili v zadnjih tednih, in prav je tako. Prav je, da se Slovenci spomnimo, da Slovenci nismo bili ob vsakem času hlapci, ki so se še zahvalili, če jih je gospoda brnila, prav je, da je napreden človek kot Bratko Kreft o tem napisal dramo in prav je, da smo koroški Slovenci to igro uprizorili. Vse je takorekoč lepo in prav z eno

majčkeno izjemo: Velika puntarija je moška drama. Moški so kmetje, so Slovenci, ker to kar je žensk, ni omembe vredno. Čudim se, kako je mogel tako razgledan človek kot Bratko Kreft postaviti te malomeščanske karikature kot kmečke žene na oder. Slovenke, kot jih je orisal on, so cmerave, pijanke ali trapaste, izjeme potrjujejo samo pravilo. Kaj so govorili moški o njih, raje ne bom ponavljala. Argument, da je takrat pač bilo tako, ne velja, ali zakaj mislite, da je v tem času toliko žensk, obtoženih čarovništva, gorelo na grmadah (samo zaradi rdečih las že ne).

Ta vsebinska nedodelanost ni razveseljiva, a vendar ne razvrednoti pomena predstave za koroške Slovence in poguma vseh sodelujočih, ki so se lotili tako velike naloge. Postavitev „Velika puntarija“ je bila simpatična zmes improvizacije in posrečenih scenjskih rešitev. Med najboljše prizore spada spopad kmečkih puntarjev z grofovsko vojsko, ki bi – če bi ga prikazali naturalistično – kaj hitro učinkoval kičasto in ubogo. Tej nevarnosti se je režiser Marjan Srienec uspešno izognil s tem, da je vpletel mrtvaški ples in tako simboliziral smrt in poraz upornikov. Tudi prizor v ječi, ko poraženi kmetje znova zaslišijo zvonove, ki jih kličejo k upor, je bil izredno lep in zame logičen konec igre. V blatu ujeti in ponižani so zapeli puntarsko pesem, spočetka hripavo boleči glasovi, vendar z novim upanjem. Ta smiselna nedodelanost, da pesem ni bila zborovska, je bila v svoji mehkobi bolj človeška in verodo-

stojna; kot „Hura“-slovenstvo zadnje slike.

Domača narečja so pletla posebno melodijo

V tem „Vsi kot en mož zadoni pesem“ je toliko nemočne samotolažbe, ki bi se je morali kar se da izogibati. Posebne omembe vredna je glasba Lada Jakše, ki mu je uspelo z glasbo zdaj podpirati dogajanje, zdaj karikirati gospoda in to zopet disonantno vplesti v puntarsko pesem ob spopadu. Posebna melodija pa je še zazvenela z odra, ko je vsak igralec zbornemu jeziku še dodal barvo domačega narečja, kar je dalo predstavi poseben čar.

Igralcem in vsem, ki so sodelovali pri tej predstavi, gre iskrena zahvala, ker jim je v kratkem času uspelo vsem težavam navkljub postaviti igro na oder z delom, improvizacijo in čarovnijo.

Helena Verdel

Skupni slovenski
kulturni prostor

Predsedstvo RK SZDL ugotavlja, da je dosednji razvoj medsebojnega sodelovanja v mednarodnih odnosih privedel do pomembnih premikov v razvoju in sposobnosti ter moči slovenskih narodnostnih skupnosti, ki živijo ob mejah v Avstriji, Italiji ter na Madžarskem, pri naših izseljencih ter delavcih na začasnem delu v tujini. Razvoj, v katerem so tudi zavoljo vse večje odprtosti vsi deli slovenskega naroda, še zlasti pa zamejci, postali resničen integralni, bistveni in nepogrešljivi del slovenske ustvarjalnosti in kulture, zato zahteva usklajeno in odgovorno delovanje vseh subjektov, organizacij in družbenopolitičnih skupnosti in posameznikov, ki so pristojni za to. Bistveni pogoj za nadaljnji razvoj slovenskega kulturnega prostora je poleg tega še ohranitev kar največje odprtosti naših meja, vlaganje večjih sredstev in prehajanje na zahtevnejše oblike medsebojnega povezovanja, ki ustrezajo zahtevam sodobnega časa in nacionalne zavesti, predvsem pa dejstvo, da gre v tem medsebojnem oplajanju in prežemanju za enakovredne in avtonomne subjekte.

2 Zaradi tega je pomembno in nujno, da politiki skupnega slovenskega kulturnega prostora v bodoče posvetimo še več pozornosti in ji v konkretnih družbenopolitičnih aktivnostih damo še večji poudarek; z usklajevanjem programov in dejavnosti pa skupaj z zamejci, zdomci in izseljenci v okvirih Socialistične zveze dograjujemo take metode in načine, ki bodo imeli kar največji učinek. Prav zaradi tega je nujno in smotno, da predvsem vsak nosilec zase zgradi svoj akcijski program, pri čemer ga prilagaja usmeritvam in pobudam, ki bi se morale porajati in verificirati zlasti v okvirih Socialistične zveze.

V tem smislu bo Republiška konferenca SZDL Slovenije spodbujala in podpirala naslednje naloge:

1. Hitrejši, učinkovitejši in sodobnejši način medsebojnega komuniciranja, informiranja, predstavljanja in izmenjavanja kulturnih, znanstvenih, gospodarskih in drugih dosežkov, kar je temelj za ohranjanje, pa tudi krepitev in razvoj narodne in kulturne identitete kot enega temeljnih elementov vsakršne ustvarjalnosti.

V tem smislu bo potrebno še posebej spodbuditi ter nuditi pomoč pri naslednjih nalogah:

– nadaljnji razvoj znanstvenega dela in povezave z zamejskimi Slovenci, izseljenci in zdomci je potrebno zadolžiti vse slovenske znanstvene ustanove, predvsem pa akademijo znanosti in umetnosti, obe univerzi, raziskovalne inštitute, razi-

skovalne skupnosti in raziskovalne organizacije ter društva. Doseči je potrebno dogovor o ustanovitvi ustreznega informacijskega in dokumentacijskega središča znanstvenikov, ki žive zunaj meja naše države in jih poskušati uspešneje vključiti v razreševanje vprašanj našega družbenega in narodnega razvoja. Predvsem v zamejstvu je treba še bolj pospeševati razvoj lastnih raziskovalnih ustanov zamejskih Slovencev ter v tem smislu zagotoviti dejavno pomoč pri izobraževanju bodočih kadrov ali pa pri opravljanju določenih raziskovalnih nalog, s čimer bi bilo mogoče premostiti začetno pomanjkanje kadrov v zamejstvu oziroma v tujini;

– v okviru programov usmerjenega izobraževanja v SR Sloveniji je potrebno takoj preveriti, če učni načrt v zadovoljivi meri zagotavlja medsebojno spoznavanje in temu ustrezno zavest o skupnem slovenskem kulturnem prostoru, njegovi zgodovini ter sedanosti. Še naprej je treba nuditi ustrezno pomoč pri dopolnilnem izobraževanju učiteljev in drugih kadrov, ki delajo v tujini, pri izdelavi učbenikov in pri kvalitetni izvedbi učnih programov v vseh slovenskih šolah v tujini;

– na področju kulture je potrebno nadaljevati s prizadevanji, da bi imeli tudi Slovenci zunaj SR Slovenije bistveno boljše in enakovrednejše možnosti dostopa do dosežkov slovenske kulture.

(se nadaljuje)

4. Spominski pohod na Jepo

kmalu znašli med veselo gručo v koči nad Arihovo pečjo. Poleg sorodnikov Jozija Miklavčiča smo tukaj srečali tudi predsednika SPD Celovca Francija Kropivnika, jugoslovansko konzulico ter vneto planinko Marijo Škorjak. Mrzla voda osveži razgleda telesa in že teče pogovor med stari prijatelji. Doživljaji, spomini ter marsikatera šala kroži med zbranimi. Dosti je tukaj mladine in tudi take, ki se ni, ali komaj shodila. Zares, Jozef bi bil vesel nad tako sliko, nad potomci, ki že skušajo stopiti v gozdarice in nadaljevati pot očeta Miklavčiča. Tako in le tako, če bo namreč naša mladina voljna hoditi pot, ki jo je začrtal on, če bo sledila visokim idealom tega moža, vnetega rodoljuba in gorečega planinca, le takrat bo njegovo življenjsko delo – Koča nad Arihovo pečjo – dobilo tudi svoj pravi, globoki pomen. Premalo bi bilo o tem samo pisariti – našo planinsko postojanko na Bleščeči je treba napolniti z življenjem, tako kot je potrebno zahtevane ideale živeti, biti pripravljen zanje tudi nakaj žrtvovati. Samo po sebi umljivo se nam zdi, da je planinski dom takšen, kakršnega si vsi želimo. Če pa si morda še več

od njega pričakujemo, smo naravnost neprijetno presenečeni, ako nam ne more ustreči vsake želje. Da je pa v vsem, v vsaki najmanjši stvari vložena obilo truda – začenši tega od Jozija pa preko številnih prostovoljnih pomagačev, pa vendar v današnjem času ni nekaj vsakdanjega, ne nekaj samo po sebi umljivega. Potrebno je že obilo idealizma, potrebno predvsem veliko ljubezni za tako početje. V tem smislu je kaplan Janez Tratar orisal pri gorski maši lik rajnega očeta Jozija Miklavčiča. Tako smo se še posebno spomnili tega človeka, ki je bil po svoji naravi skromen, tih, dobrohoten – ena sama dobričina. Krizi desetletja so ga že težili, a ni odnehal, srce ga je venomer vlečlo v planinski svet in še prav posebno rad je zahajal na ljubljeno Jepo. Tam je užival brezmejno prostost, tam je črpal moči za sivi vsakdan v dolini. Šest let mineva odkar se je ustavila njegova noga, odkar je omahnila njegova roka – vsakoletni spominski pohod naj nam ne bo neka formalna obveznost, marveč naj bo izraz hvaležnosti, zvestemu sinu svojega naroda.

F. Č.

Ob 80. obletnici SPD „Srce“ v Dobri vasi:

Navdušila je folklorna skupina „France Merolt“

V četrtek je priredilo Slovensko prosvetno društvo „Srce“ iz Dobri vasi že tretjo vrhunsko prireditve letos. Po dveh prireditvah, ki sta bili posvečeni narodni pesmi, je društvo zdaj povabilo svetovno znano folklorno skupino „France Merolt“, ki je številno publiko navdušila z izredno kakovostnim in pestrim programom plesov jugoslovanskih narodov in narodnosti.

SPD „Srce“ pa si je zastavilo tudi cilj, da „tudi s takimi prireditvami

ohrani in posreduje naprej to zvrst kulturnega delovanja“, kakor je povedal v imenu društva Martin Pandl ob začetku prireditve v dvorišču dobrolskega samostana. Nato pa je bil oder prost za nastop folklorne skupine „France Merolt“, ki je bila višek dosedanjih prireditvev v proslavo 80-letnice obstoja SPD „Srce“. Zaključek praznovanj „Srca“ pa bo velika prireditve meseca novembra.

OBVESTILO

Zveze slovenskih izseljencev

Letos obhaja zveza slovenskih izseljencev 40-letnico svojega obstoja. Temu jubileju bo posvečen tudi letošnji zbor, povezan s pestrim kulturnim sporedom, ki bo v nedeljo 21. septembra 1986 s pričetkom ob 14. uri v Kulturnem domu „Danica“ v Šentprimozu.

Vse bivše izseljenske družine in njihove člane prisrčno vabimo, da se s svojimi prijatelji in znanci udeležijo našega tradicionalnega srečanja.

Zveza slovenskih izseljencev

75 let ljudske šole Marija na Zilji

V vrvežu poletne vročine je nekam utonil dogodek, ki so ga pred dobrim mesecem praznovali v Mariji na Zilji. Tamkajšnja ljudska šola je obhajala svoj visok jubilej – petinsedemdesetletnico svojega obstoja. Dejstvo je razveseljivo še prav zato, ker šolo že dolga leta upravlja žena našega znanega rojaka, šolskega ravnatelja v Ledincah in vnetega botanika – Ana Samonig. Kot vzorna pedagoginja si je znala pridobiti ugled tako pri učencih, kot tudi pri starših in še prav posebno gre poudariti njeno pozitivno vlogo posrednika na tem, delno še mešanem ozemlju. Številne prijave k slovenskemu pouku so vidni sadovi prakticiranega dobrega sožitja. Tudi samo slavlje je potekalo v obeh deželnih jezikih, enako kot šolska maša, ki jo je obhajal dekan Richard Kogler. Poleg učiteljev, šolarjev in staršev so se slavnosti udeležili še: beljaški župan dr. Hrazdil, mestni svetnik Neugebauer, deželni

poslanec Prettner, občinski svetnik inž. Napokoj, predsednik združenja staršev Winkler ter šolski inšpektor, vladni svetnik Mirsch. Poleg teh vidnih predstavnikov je bilo navzočih tudi še nekaj prvih učencev te šole, ki beležijo vsekakor že osemdeset križev. Prvotna šola, ki je imela še značilen, podeželski značaj je bila v letih 1968-70 prenovljena in je po priključitvi vasi Marija na Zilji k beljaški občini postala moderna vzgojna ustanova, kjer se tako učenci, kot tudi pedagoški delavci dobro počutijo. Nedvomno gredo tudi pri tem zasluge upraviteljici gospej Samonig in učiteljskemu zboru.

Če govorimo o tem obrobem kraju jezikovne meje se moramo tudi zavedati, da je ta v ustanovnem letu šole bil še dokaj trdna, narodna postojanka, saj je tukaj skozi leta deloval koroški pesnik in pisatelj, dušni pastir Franc Ksaver Meško.

Rožek

V soboto 2. avgusta je Kulturno društvo „Peter Markovič“ iz Rožeka vabilo na „večer pesmi in folklor“ v gostilno na Muti. Bila je zopet ena izmed mnogih prireditvev širom Koroške, namenjenih tujim gostom, da bi tudi oni spoznali slovensko kulturno dejavnost na tem območju.

Tokrat so bili poleg domače deklishe skupine v gosteh folklorna skupina in tamburaški zbor Slovenskega prosvetnega društva „Zarja“ iz Železne Kaple ter Vrtnikov ansambl iz Sel. Res škoda, da se te lepe prireditve ni udeležilo več tujih gostov, saj bi tako imeli lepo priložnost

spoznati vsaj drobec iz kulturne zakladnice koroških Slovencev. Kar je nekako popravilo to napako, so bili zadovoljni domačini, ki so res uživali ob folklornih plesih, petju in muziciranju.

Zbrano publiko je pozdravil podpredsednik društva prof. Mirko Oraž in ob treh priložnostih tudi povabil tuje goste, da obiščejo Železno Kaplo in Sele in tako plega nastopajočih, spoznajo tudi njihove lepe kraje pod Karavankami.

Po prireditvi je bila vesela družabnost, ki jo je v glavnem tvorila domača mladina, kar je dalo celotnemu večeru kar dobro oceno.

Obiščite

Werner Bergovo
galerijo

v Pliberku

Prireditve

BILČOVŠ

POLETNA NOČ

23. avgusta 1986 ob 20.30 uri v gostišču Koren v Kajzarah
Za ples igra: ansambel Ivana Ruparja
Prireditelj: Enotna lista Bilčovš

OTVORITEV GALERIJE TINJE

v ponedeljek 18. 8. 1986 ob 20.00 uri v Kat. domu prosvete v Tinjah
Svoja dela razstavlja KURT ZISLER

SLOVENSKI VESTNIK

Izdajatelj in založnik: Zveza Slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Tarviser Straža 16.
Uredništvo in uprava: 9020 Celovec, Tarviser Straža 16
Telefon (0 42 22) 51 43 00-30 (Rado Janežič) 31 (Lubo Urbaj) 32 (Andrej Kokot) 33 (Vinko Wieser)
Teleks 42 20 86 sndk a
Tisk: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec - Borovlje.
Zastopstvo za Jugoslavijo: ADIT-DZS, Kardeljeva c. 8/II, p.p. 171 61000 Ljubljana.
Letna naročnina: 2500 dinarjev.

MENJAVA DENARJA

Stanje v sredo 13. avgusta 1986

Za 100 dinarjev dobite	3.10 šil.
Za 100 dinarjev plačate	4.00 šil.
Za 100 lir dobite	1.00 šil.
Za 100 lir plačate	1.06 šil.
Za 100 mark dobite	694.65 šil.
Za 100 mark plačate	710.95 šil.

Zaradi pomanjkanja prostora bomo ostale članke objavili prihodnjic.
Prosimo za razumevanje.

Slovensko prosvetno društvo „Jepa-Baško jezero“ v Ločah vabi na
FOLKLORNI VEČER
v soboto 16. 8. 1986 ob 20.30 uri v kulturni dom v Ledincah
Nastopajo: domači ansambli in folklorna skupina iz Globasnice.

CELOVEC

RAZSTAVA SLIK

ISKRE RANO iz Krive Vrbe

od 20. 8. do 5. 9. 1986 v Mohorjevi knjigarni v Celovcu
Odprište razstave je 20. 8. 1986 ob 20. uri
Ljubitelji domače umetnosti prisrčno vabljeni!

GALERIJA ROŽEK

RAZSTAVA POKRAJINSKIH SLIK

Giselberta Hokeja je odprta do 17. 8. 1986, od torka do nedelje med 16. in 19. uro.

HODIŠE

POLETNA NOČ

v soboto 16. 8. 1986 ob 20. uri pri ČIM-ZARJU v Dvorcu
Prireditelj: Slovensko prosvetno društvo „Zvezda“ v Hodišah.

Slikarska razstava

DRAGA DRUŠKOVICA

je odprta do 31. avgusta v prostorih Posojilnice v Bilčovsu.

Iz bolezenskih razlogov glavnih oblikovalcev prireditve „Glasbena delavnica“ odpade in je preložena predvidoma na mesec oktober

Prosimo za razumevanje
Slovenska prosvetna zveza

ZILJSKA BISTRICA

RAZSTAVA „ILIRSKIH GROBOV“

v Posojilnici v Ziljski Bistrici je odprta do konca avgusta od 8. do 12. in od 13. do 16.30 ure.

Slovensko prosvetno društvo „Borovlje“ vabi na

PETJE NA VASI

v nedeljo 17. 8. 1986 ob 20.00 uri v gostilni Antonitsch-Petrtsch v Glinjah
Poje moški pevski zbor SPD „Borovlje“.

SELE BOROVNICA

PRAZNIK POŽARNE BRAMBE

v nedeljo 17. 8. 1986 ob 12.00 uri v gostilni pri Trklu
Za ples igra ansambel KAJŽARJI
Za jedi na žaru je poskrbljeno.

ŽITARJA VAS

VEČER SLOVENSKE PESMI

IN FOLKLORE

v nedeljo 17. 8. 1986 ob 20.00 uri v ljudski šoli v Žitari vasi
Sodelujejo: MePZ „Srce“ iz Dobri vasi, MGZ Sittersdorf/Žitara vas, ansambel Korenika, MoPZ in Glasbena šola SPD „Trta“ Žitara vas.

VSI V LIBUČE -

NA 1. LIBUŠKO ŽEGNANJE

v soboto 23. 8. 1986 ob 20. uri in v nedeljo 24. 8. od 11. ure naprej
Prireditve bo v šotoru
Pričujejo vas domače kulturne skupine in znana ansambla iz Slovenije
Vabi Vas MoPZ „Kralj Matjaž“.

„PIKA POKA POD GORO“

pod tem geslom vabi SPD „Drabosnjak“ na Kostonjah
v nedeljo 31. 8. 1986 ob 14. uri v Zgornjo vas na Kostonjah
Vabljeni so skupine iz Roža, Podjune in Zilje (najmanj po štiri osebe), ki se znajo spravljati žito (žetev, spravljane snopov in mlatenje). Vsak naj prinese s seboj orodje, ki je običajno v domačem kraju. Na skupine čakajo nagrade.
Namen te prireditve je prikaz dela naših prednikov
Prijave sprejemajo: Lesjak Janezu, predsednik SPD „Drabosnjak“, tel.: 0 42 74/40 51, KKZ tel.: 0 42 22/51 25 28 - 23 ali 24 in SPD tel.: 0 42 22/51 43 00 - 20 ali 21

Ob 30-letnici smrti BERTHOLTA BRECHTA bo v organizaciji Koroške socialistične mladine in Kulturnega društva Pri Joklnu, bral FRANZ BERGER k temi: „Der Wind wird messbar sein“ Branje bo v četrtek 14. 8. 1986 ob 20.30 uri „Pri Joklnu“ v Celovcu.

OTOK

Na praznik Marijinega vnebovzeta 15. avgusta je na Otoku ob 9.00 uri maša v slovenskem jeziku
Lepo vabljeni!

Krščanska kulturna zveza in Slovenska prosvetna zveza
vabita na

DNEVE PETJA

za moške

od četrta, 28. do sobote 30. avgusta 1986
v Mladinskem centru na Rebrci

Vabimo vse člane moških zborov ali moške pevce mešanih zborov, zborovodje in glasbeno zainteresirane, da pridejo na Rebrco, kjer bodo sledeči glasbeni strokovnjaki predvajali zborovsko literaturo

za ● renesanžo – prof. Franz-Xaver Meyer z Dunaja
za ● zborovsko literaturo 20. stol.-prof. Lojze Lebič iz Ljubljane

Poleg te ponudbe pa bo imel vsak pevec možnost za eno uro solo-petja na dan. Na razpolago bodo:

● Rosemarie Schmid – profesorica na graški glasbeni akademiji
● Tomaž Faganel – zborovodja APZ „France Prešeren“ v Kranju

● Janez Kampuš – profesor za solopetje na konzervatoriju v Celovcu

Fonetične vaje bo vodila Ana Mlakarjeva – profesorica na Akademiji za gledališče in film.

Število udeležencev je omejeno – upošteval se bo datum prijave.

Smiselna je udeležba za vse tri dni.

Stroški za bivanje in polni penzion znašajo 360 šil. (skupno za vse tri dni).

Prijave na: KKZ – Bertelj Logar 0 42 22 / 51 25 28 *23 *24

SPZ – Roman Verdel 0 42 22 / 51 43 00 *20 *21

Jutri otvoritev 36. Gorenjskega sejma v Kranju

Jutri 15. avgusta bo v Poslovnem prireditvenem centru (PPC) v Kranju ob 10. uri dopoldne otvoritev 36. Gorenjskega sejma (po vojni), ki bo trajal do 24. avgusta. Hkrati bo to tudi uvodna prireditev za letošnjo 500-letnico sejmov v Kranju. Pred 500 let je namreč mesto Kranj prvič dobilo pravico izvedbe dveh sejmov letno, od katerih mora biti eden vedno v času praznika velike gosposnice (Marijinega vnebovzeta, 15. avgusta).

V razliko s Celovškim sejmom, ki je visoko specializiran (lesni se-

jem), je Gorenjski sejem v glavni meri potrošniški sejem. Letos razstavlja na 50.000 kvadratnih metrih razstavne površine 500 razstavljalcev iz sedmih evropskih dežel.

Posebnost Gorenjskega sejma je tudi v tem, da razstavljeno blago lahko kupite po ugodnih sejemskih cenah. Zastopana je tradicionalna ponudba od hišnih predmetov preko kmetijskih in gozdarskih strojev, galanterije, mode pa do rokodelskih izdelkov.

V času Gorenjskega sejma bo za dobro počutje v vseh ozirih skr-

bel zabavišni park. V popoldanskih urah bodo zabavali goste slavni slovenski ansambli, od 19. do 24. ure pa je seveda na programu tudi ples, kar potrjuje izrek o gorenjskem sejmju, kot največji slovenski veselici.

Sejem bo odprt vsak dan od 9. do 19. ure, večerni zabavni program pa od 19. do 24. ure. Na sejmju pričakujejo okrog 200.000 obiskovalcev. Na parkirišču lahko parkira 3000 vozil. Vstopnina bo predvideno znašala 10 šilingov, za zabavni park pa 17 šilingov.

Vzrok, da ima Gorenjski sejem tako dolgoletno tradicijo in da je tako množično obiskan, je vsekakor v tem, da ima izredno ugodno prometno lego, kjer se križajo mednarodne poti, kar je za sejemске prireditve prav gotovo velike važnosti. Pri tem naj samo omenimo, da je letališče od PPC oddaljeno samo pet kilometrov, železniška postaja celo 500 metrov. Poleg tega so v neposredni bližini tudi obmejni prehodi Jezersko, Ljubelj, Koren ter turistični centri Bled, Bohinj, Jezersko.

Z veseljem smo ugotovili, da se je izpolnila vroča želja, da Celovski in Gorenjski sejem časovno ne soupadata več, kar bo prav gotovo obema v korist. Obisk Gorenjskega sejma prav zaradi tega še topleje priporočamo.

Jubilej treh triglavih zavetišč

Planinsko društvo Ljubljana-Matica in Planinsko društvo Dovje-Mojstrana sta v nedeljo na Kredarici in v Vratih imela slovesnost, namenjeno jubileju treh triglavih postojank.

Lani je minilo 90 let obstoja Aljaževega stolpa, letos pa 90 let Triglavskega doma na Kredarici in Aljaževega doma v Vratih. Za postavitev vseh treh zavetišč je imel največ zaslug triglavski župnik Jakob Aljaž, kateremu je bila v prvi vrsti namenjena slovesnost.

Omenjena tri zavetišča so predstavljala branik proti nemštvu tedanje dobe, ki si je svojilo slovenske gore, predvsem Triglav, ki so ga že smatrali za nemško goro.

Knjižna novost: 100 let Sonnblicka

Za letošnjo 100-letnico obstoja meteorološke postaje na 3105 metrov visokem Sonnblicku, je Reinhard Böhm napisal knjigo, posvečeno tej gori – „Sonnblick – die hundertjährige Geschichte des Observatoriums und seiner Forschungstätigkeit“. Od drugih tritisočakov se Sonnblick razlikuje po tem, da je na njem najvišja stalno zasedena hiša v Avstriji ter da je najbolj znana gora v Alpah in to prav zaradi omenjenega observatorija. Največ zaslug za izgradnjo te epohalne zgradbe na Sonnblicku je imel Ignaz Rojacher, lastnik zlatih rudnikov iz Raurisa. Leta 1986 jo je tudi on otvoril. Idejo za observatorij pa je dal dunajski meteorolog Julius Hann.

Podobno kot je imel triglavski župnik Jakob Aljaž težave zaradi svojega stolpa vrhu Triglava, podobno se je dogajalo tudi Rojacherju. Tudi njemu so nasprotovali in trdili, da zemljišče na vrhu Sonnblicka ni njegovo, vendar pravica se je izkazala v njegov prid. Pri Aljažu je bil vzrok nasprotovanju narodna nestrpnost, pri Rojacherju pa takratni formalizem avstrijskih oblasti. Gradnja meteorološke postaje na Sonnblicku je bila povezana z ogromnimi napor. Ti junaki, ki so gradili to zgradbo, so

bili Rojacherjevi knapi, v divji naravi prekaljeni ljudje.

Za stoletnico obstoja observatorija na Sonnblicku je bila otvorena nova moderna zgradba, ki predstavlja pravi znanstveni laboratorij. Pri gradnji tega objekta so knape zamenjali helikopterji, in kljub temu je delo trajalo nekaj let. Danes imajo v tej najvišji stalno zasedeni hiši menda cele Evrope tudi KELAG-ov električni tok potom kabla s koroške strani.

Kljub temu, da je do pred nedavnim bila meteorološka postaja na Sonnblicku skromno opremljena, je v teku teh stotih let obstoja posredovala številna prvovrstna naravnoznanstvena spoznanja (ne samo iz meteorologije, temveč tudi iz fizike za žarčenje, kemije zraka, hidrologije, glaciologije) in tudi drugače mnogo videla: elijev ogenj in bliske, rekordne viharje z najnižjimi temperaturami, utrjene in manj utrjene znanstvenike, turiste, ki so rabili pomoč – dovolj torej, da je iz vsega tega nastala, barvna zanimiva brana knjiga, ki jo je napisal Reinhard Böhm in ki jo toplo priporočamo.

Knjigo je izdal Österreichischer Bundesverlag. Tiskana pa je bila s podporo zveznega ministrstva za znanost in raziskovanje.

Senzacionalna arheološka najdba na Jerberku

V našem listu smo že večkrat poročali o arheoloških najdbah na hribu Jerberku nad Šentiljem, kjer je bila nekoč rimska utrdba.

Pred kratkim je arheologe na Jerberku presenetila nova senzacionalna najdba v obliki cisterne z volumnom 70.000 litrov vode. Ta najdba iz poznoantične dobe je prava redkost in zato ji mislijo posvetiti še posebno pozornost s tem, da bo morda že v jeseni pristopna tudi za javnost. Cisterna se nahaja na vrhu Jerberka v bližini cerkve sv. Katarine. Cisterno so izdolbili iz žive skale, stranice pa so naredili v obliki zidu. Notranjost cisterne so prevlekli z nepropustno maso (Estrich), ki pa je dobro ohranjena samo na dnu. Do jeseni mislijo cisterno dokončno konservirati, v

načrtu pa je tudi ureditev strehe nad njo.

Poleg te senzacionalne poznoantične najdbe, so arheologi našli še celo vrsto drugih manjših, vendar dragocenih stvari, ki dajejo sliko življenja te rimske utrdbe iz 4. in 5. stoletja po našem štetju.

Jerberk s svojimi najdbami ima veliko možnost, da se uvrsti med znana koroška staroveška najdišča, kot so to Štalenska gora, Teurnia, Juena...

Vodja izkopavanj na Jerberku je dr. Manfred Fuchs, pomaga pa mu še 14 sodelavcev. Prebivalci okrog Jerberka že računajo s tem, da bo Jerberk s časom postal tudi turistična atrakcija in da bo zopet zaživel kot nekdanj, ko so ga obiskovale procesije romarjev od blizu in daleč.

Dr. Tone Jelen

Po severni Dalmaciji

Vse drugo je za avtomobilski promet zaprto. Naš hotel „Zagreb“ stoji tik ob obali Maršala Tita v sosesčini filozofske fakultete. Med hišo in nabrežjem vabi gostinski vrt s prijetno godbo v večernih urah. V neposredni bližini, za majhnim parkom, se odpre ploščad nekdanjega rimskega foruma z ostanki kamnitih stebrov in sarkofagov. Ob njem arhitektonska posebnost, cerkev Svetega Donata, okrogla stavba po vzoru starohrvatskih okroglih cerkva. Temelji so zgrajeni iz ostankov rimskih stebrov, stavba sama poskuša pokazati vsemogoče sloge 9. stoletja, ko jo je dal zidati irski misijonar Donat, poznejši škof in zadarski svetnik. Danes je cerkev prazna in služi le kot muzejska posebnost. Za njo stojita katedrala in kampanile ter škofijski dvorec, vse na mestu, kjer je stala nekoč antična bazilika. Najstarejši deli katedrale so iz 9., glavni romanski pa iz 12. stoletja. Na oltarju severne ladje stoji marmornati sarkofag svete Anastazije (Stošije) iz 9. stoletja. Ob škofijskem dvorcu vidiš 14 metrov visoki korintski steber, ki so ga Benečani kronali z Markovim levom, da pokažejo mestu svojo oblast in je v srednjem veku služil kot sramotni steber. Od številnih znamenitosti, ki so bile med vojno porušene ali poškodovane in jih v prvotni obliki obnavljajo, naj

naštem cerkev: sv. Marija, sv. Krševan, sv. Frane, sv. Simeon. Narodni muzej, Morska vrata, Kopnena vrata, Gradska straža na narodnem trgu, Trg pet bunara in še mnogo drugih objektov so priče nekdanjega bogastva in vzorne samouprave mesta. Podnevi se s šetnjo po ozkih ulicah lahko prepričamo o tem, koliko je bilo kljub gospodarskim težavam obnove, dograjenega in na novo zgrajenega.

Stare hiše kažejo novo lice, trgovine v njih so moderno opremljene, na dvoriščih najdeš prijazne vinotoče, kjer ti radi postrežejo z dobrim dalmatinskim vinom. Če pa te zanima življenje po večernih ulicah, se podaj najprej na forum, se okrepčaj na oglu ulice, Petranoviča s požirkom piva ali vina. Medtem bo gotovo prišla mimo grupa godbenikov, pevec ali mladih baletk. Tako se boš lahko odločil na katero stran jo boš mahnil, da ne zamudiš dogajanj na korzu. Najbolje bo, če se napotiš takoj na Narodni trg, kjer boš lahko užival balet mladink k disko-godbi. Ko bo ta končan, se podaš na Trg Oslobođenja proti ulici Ive Lole Ribarja pa nekoliko na levo in desno po ozkih ulicah križem kračem do Lenínovega šetališča in skozi Morska vrata zopet nazaj na ulico Petranoviča. Tako si si ogledal glavni del starega Zadra in spoznal

vsakodnevni živčaj večernega korza.

Če se ti zjutraj hoče sočnega sadja, se podaj na Piac in našel boš vse, kar si poželiš. Ko si se tako okrepčal, se sprehodi skozi Kopnena vrata, si oglej na vsaki strani napise na marmornatih ploščah z beneških časov, in se podaj čez cesto „Medju bedenima“ na zunanjo utrdbo in v park Vladimira Nazorja, velikega dalmatinskega pesnika in pisatelja. Če si navdušen nogometaš pa si še oglej stadion, ki leži tik poleg parka. Tako si torej spoznal stari Zadar. Kdor je vse to obhodel, ga je resnično spoznal.

Mi pa smo se namenili, da spoznamo tudi nekaj zaledja in otočja severne Dalmacije.

V Zagoro:

Dalmacija je dežela, ki ima na malem prostoru toliko raznolikih lepot kakor nobena druga dežela. Tu sta se skozi stoletja stikala vzhod in zahod, se medsebojno bogatila pa tudi kresala. Na vsakem koraku srečavamo priče ilirske, grške, rimske in hrvaške kulture, ki so se ob morju pomešale ali pa časovno pokrivalo. V Zagori nam kaže narava popolnoma drugačno lice. Po višinah kraški svet, kamenit, skop in trd kakor okostneno ogrodje velikanskega trupa, vmes pa idilične enklave rek, njenih kanjonov in naselij z zgodovinskimi obeležji. Ta svet je cilj današnjega izleta, ki nas vodi mimo Sukošana, Filip-Jakova in Biograda na moru proti Šibeniku. V Biogradu se je treba ustaviti za trenutek in si pred-

očiti to mestece kot nekdanje kronsko mesto hrvatskih kraljev. Tu so prestolovali, tu je bil kronan prvi madžarski kralj Koloman za hrvatskega kralja, ki so ga po mnogih preprih in intregah hrvatski plemiči izvolili.

Ozek pas kopnine ločuje morje od Vranskega jezera, ki pa zaradi številnih pijavk, ni primerno za kopanje in tujski promet. V bližini tega jezera so Rimljani zgradili svojstven akvadukt do mesta Zadra. Po visokem mostu se vzpnemo čez Krko, ki tu ni več reka temveč širok morski rokav, dosežemo po „Stari cesti“ in „Ulici bratstva i jedinstva“, na desni zidovje

Šibenik, katedrala Sv. Jakoba

trdnjave Sveta Ana, Poljano Maršala Tita in ob obali Palih omladinaca znamenito katedralo svetega Jakoba, romansko mojstrovino domačina Juraja Dalmatinca. Posebnost te zgradbe je svod, zgrajen s kamnitimi ploščami, ki služijo na zunaj kot streha. Okoli apsida je Dalmatinac zvrstil 74 s kamna sklesanih karakternih glav, ženskih, otroških, moških iz vseh slojev, tudi turških in italijanskih. Ob katedrali stoji impozanten spomenik graditelja.

Šibenik, kakor tudi Biograd na moru, ni staroselsko mesto, temveč ustanovitev hrvatskih kraljev. Kraljevska listina kralja Krešimira iz leta 1066 ga prvič omenja. Tudi ime je čisto slovanskega izvora, ki ga je mesto dobilo baje od tega, da je raslo okoli ustja Krke zelo mnogo šib. Že lega in načrt povesta, da rimsko mesto ni bilo, ker mu manjkajo običajne arhitektonske geometrije. Okoli prve trdnjave Sv. Ane, odkoder je obširen razgled čez morske ožine proti otokom Zlarin, Prvič do Žirja in drugih, se je razvilo mesto in so nastale še druge trdnjave, predvsem Sveti Ivan in Šubičevac, ki strazi mesto proti kopenski strani. Ob Šubičevcu, imenovanem po ugledni hrvatski plemiški družini, ki je bila lastnica obširnih delov Dalmacije, posebno Zagorja, leži Park strijeljanih, kjer je bilo ustreljenih mnogo partizanov. Lega mesta s svojimi trdnjavami kaže, da so jo kralji izbrali s posebno skrbnostjo kot obrambno točko, ki sicer ne leži ob odprtem morju, pa je vendar obmorsko mesto.

Kdo bo ostal pri novorojenčku: Karenčni dopust tudi za moške?

Predvidoma bodo imeli moški v Avstriji od leta 1987 naprej pravico zahtevati karenčni dopust – namesto matere otroka. S to ureditvijo se bodo – vsaj na papirju – znatno zmanjšali stebri tradicionalne razdelitve vlog med spoloma: ženska skrbi za vzgojo otrok in za dom, moški pa ima možnost etabrirati se v poklicu.

Karenčni dopust za moške bo na vsak način zvišal šanse žena v poklicu. Vzel bo podjetnikom iz ust argument, ki ga le-ti dostikrat uporabljajo proti nastavitvi žena na odločilnih mestih: žene da rodijo otroke, grede na karenčni dopust in zato ne morejo zadovoljivo izvajati službe. Karieri žene torej v bodoče ne bo več nasprotovalo toliko nepremagljivih ovir. To seveda pod pogojem, da bo moški pripravljen napraviti korak „nazaj“ k vzgoji otrok, v hišo in kuhinjo.

Emancipacija partnerice v poklicu bo terjala po eni strani konkretne žrtve od partnerja: moški, ki so bili doslej teoretično že zagovorniki enakopravnosti med spoloma, bodo sedaj morali pač praktično pokazati, da so jim besede resne.

Po drugi strani pa bo karenčni dopust pomenil tudi šanso za moškega, ki bo postal oče. Otrok mu ne bo – kot je to doslej v praksi dostikrat bilo – odtujen. Ob njem se bo učil izživljati čustveno raven in kazati občutke. Odnos očeta do svojega otroka bo intenzivnejši. Celo razumevanje med možem in ženo bi se ob tem lahko izboljšalo: saj bo „on“ imel več vpogleda v svet, ki je doslej bil „domena žene“; spoznal bo enoličnost gospodinjstva, frustracije, ki jih doživlja človek, če nima več veliko možnosti, udeleževati se v javnosti in

v poklicu. Izkusil bo pač na lastni koži, da biti doma in vzgajati otroke ni vedno „največja sreča“ (saj žene dostikrat slišijo od svojih partnerjev, naj so vesele, da lahko ostanejo doma, kajti tako jim ni treba doživljati trdote poklicnega življenja).

Želja po otrocih je vsekakor legitimna, praviloma pa bi si mož in žena morala deliti posledice, ki jih ima za njuno (poklicno) življenje rojstvo otrok. Če tudi ne bomo mogli spremeniti biološkega dejstva, da žena zanosi in rodi otroka, pa bomo vendarle morali spremeniti okoliščine, ki so doslej silile matere, da so se žrtvale in se odrekale poklicu in drugim interesom.

Pravica karenčnega dopusta za moškega bo vsekakor izboljšala (poklicno) situacijo žene v naši družbi; kako se bo obnesla, to pa bo pokazala bodočnost. Irmtraut Karlsson, tajnica zvezne ženske organizacije socialistične stranke Avstrije je predlagala, da naj avstrijski politiki prevzamejo pionirsko nalogo na tem področju – za dober zgled. Na Švedskem menda že 28 odstotkov očetov prevzame vzgojo in nego dojenčka v prvem letu (karenčni dopust).

Da pa tudi med Slovenci najdemo poleg čuvajev patriarhalnega sistema emancipirane moške, kaže reprezentativno povpraševanje v redakciji Slovenskega vestnika (popolna poizvedba med sodelavci v avgustu): vsi sodelavci bi bili pripravljeni prevzeti karenčni dopust v slučaju, da bi njih žene (priateljice) zanosile.

Eden in drugi bo gotovo še imel priložnost dokazati, da mu je pri tem resno.

-števa

ŠPORTNI VESTNIK

SAK ponovno remiziral

MOSTIČ : SAK 1:1 (1:0)

Mostič, 300 gledalcev, sodnik Ebner.

Zaporedje golov: 1:0 – Grgič (13.)

1:1 – Pihorner (55.)

Pred štirinajstimi dnevi je moštvo Slovenskega atletskega kluba premagalo istega nasprotnika prepričljivo s 3:0. Ekipi sta se namreč pomerili v prvem kolu avstrijskega pokala, kjer je imel SAK prednost izbire igrišča. Tokrat je bilo izhodišče precej drugačno. Mostič je nastopil na domačem terenu, pri SAK-u sta izpadla Ivan Ramšak (bolan) in Kristijan Wölbl (pretrgana kita), vrhu tega v prvenstvu štejejo samo točke. SAK-trener Lojze Jagodič je dolgo premiš-

ljeval o postavi, naposled je zaupal Lojzetu Sadjaku in Justinu Polanšku (dotlej zaprt). Odločitev je bila pravilna, čeprav se je tekma začela slabo za SAK. Kajti že v 13. minuti je jugoslovanski legionar Grgič v vrstah Mostiča poskrbel za vodstvo domačinov. Sakovci so bili Mostičanom najmanj enakovreden nasprotnik, toda sreča se jim ni smejala. Tako je Mirko Lesjak dvakrat zgrešil povsem prazen gol, ista smola ga je doletela tudi v drugem polčasu. Do odmora je ostal izid nespremenjen. Potem je Aleksander Čertov zamenjal Martina Hobla, pozneje pa še Luschnig Francija Wieserja.

V drugih petinštiridesetih minutah so slovenski nogometaši nadigrali gostitelje in končno izenačili. Mario Pihorner se je vpisal v letošnjo lestvico strelcev. Kljub jasni terenski premoči in izvrstnim priložnostim „Celovčanom“ ni uspela zmaga. Mostič se je samo še branil in z veliko srečo ostal neporažen. Trener domačih Helmut Kreuzer se je globoko oddahnil, ko je pravičen sodnik Otto Ebner dal zadnji znak na tekmi: „SAK war auch diesmal die bessere Mannschaft, wie im ÖFB-Cup. Wir konnten nur mit viel Glück das Unentschieden über die Runden bringen.“ Njegov kontrahent, SAK-trener Jagodič, pa se je izrazil po tekmi takole: „Pred tekmo sem bil s točko zadovoljen, zdaj nikakor več. Zelo sem bil presenečen, da je moje moštvo brez Ramšaka in Wölbla zaigralo tako dobro. Mislim, da je SAK

V torek 19. avgusta: Vsi na igro za avstrijski pokal

V torek bo Slovenski atletski klub odigral svojo tekmo v drugem kolu tekmovalja za avstrijski pokal z zgoranjeavstrijskim drugoligašem Vöcklamarktom. V prvem kolu je SAK po odlični igri premagal moštvo iz Mostiča s 3:0, pa tudi za drugo kolo se obeta gledalcem veliko doživetje. SAK je pripravljen boriti se za zmago, saj je že večakeri ligaški klub prav na domačem igrišču premagal v pokalni tekmi drugoligaša. Vöcklamarkt, ki je senzacionalno začel prvenstvo v drugi diviziji in začasno zasedal tam celo tretje mesto, je v zadnjih tekmah popustil in izgubil kar tri prvenstvene igre zapovrstjo. Kljub temu pa ga ne velja podcenjevati. SAK pa vsekakor upa tudi na pomoč gledalcev. **Torej pridite vsi ljubitelji nogometa v torek ob 17. uri na igrišče ASV v Celovcu. Izplačalo se bo!**

Šmihelčani startali z zmago

DOBRLA VAS : ŠMIHEL 0:1 (0:1)

Potem ko so Selani po neuspešni sezoni izpadli iz spodnje lige, je tu preostalo le še en sam slovenski predstavnik: ASK ŠMIHEL.

Začetek prvenstva je bil zelo uspešen. Šmihelčani so v podjunskega derbija iz Dobrle vasi odnesli obe točki. Spopad je privabil komaj 100 gledalcev in tudi raven igre ni bila preveč visoka. Gostje so že v 10. minuti povedli, ko je Buchwald premagal dobrolškega vratarja. V nadaljevanju so domačini zaigrali bolj napadalno, a neučinkovito. Vsi njihovi napadi so se zaustavili ob šmihelskem kozenskem prostoru, katerega je solidno organiziral legionar Šuler. Tako se na izidu ni ničesar spremenilo in ASK Šmihel se po prvem prvenstvenem kolu nahaja med vodečimi.

Šahovsko društvo SŠZ: Tudi drugo moštvo šlo više

Na skupni seji predsednikov in sekcijških vodij vseh koroških šahovskih klubov so v nedeljo obravnavali sledeče točke:

- podelitev priznanj posameznim moštvom pretekle sezone (za moštvo SŠZ Cartrans I je prejel diplomu sekcijški vodja Ivan Lukani);
- določitev terminov za sezono 1986/87 (slovenski derbi med SSK Obirjem in SŠZ Cartransom bo v soboto, 25. oktobra 1986 v Železni Kapli);
- uvrstitev moštev v razrede za novo sezono.

Pri novi razporeditvi pa je drugo moštvo SŠZ, ki ga podpira Posojilnica Celovec, imelo srečo: skupaj z II. ekipo ÖDK iz Šentandraža (samo pol točke za prvim v 3. razredu-vzhod!) je prišlo v 2. razred. To pa zaradi tega, ker so nekatere ekipe – ki verjetno nimajo predpisanih 8 igralcev in mladince – šle prostovoljno nazaj v 3. razred, kjer potrebujejo samo pet igralcev. Letočni prvenstvo se bo za slovenske šahiste začelo 13. septembra s prvim kolom v prvem razredu (SŠZ Cartrans I –

nekoliko boljši, zrelejši od lanskega leta!“

Paralela: SAK lani: 1. kolo 1:1 (Mostič), 2. kolo 1:1 (Šmohor), 3. kolo 1:1 (Obervellach)
SAK letos: 1. kolo 1:1 (Breže), 2. kolo 1:1 (Mostič), 3. kolo ?

Postava: Dalanovič; Sadjak F., Stern, Kreutz, Wieser; L. Sadjak, Velik, Polanšek; Lesjak, Pihorner, Hobel (Menjava: Luschnig, Čertov, Kert).

PRVI RAZRED

Skupina C:

Vetrinj : Bilčovs 3:0 (2:0)

V derbiju kola so Bilčovščani že na samem začetku prvenstva doživeli hud poraz. Sedaj je Vetrinj favorit številka 1 za naslov prvaka.

Skupina D:

Sele : Klopinko jezero 1:1 (1:0)

Selani so bili malce boljši, sicer je izid pravičen. Tudi za Klopinkčane je zadel Selan – Nanti Travnik.

Železna Kapla : Sinča vas 1:1 (1:0)

Kapelčani so presenetili in dolgo vodili z golom Kucherja. Tik pred koncem spopada je sodnik dosodil gostom najstrožjo kazen. Krivično in Sinča vas je srečno osvojila točko.

Grebinj : Žitara vas 3:2 (1:1)

Vavče je bil oče sobotne zmage, saj je dal kar vse tri gole. Tudi Žitara vas se je pokazala z najboljšo strani in po dobri tekmi dokaj nesrečno izgubila.

Reichenfels : Globasnica 0:1 (0:0)

Prva zmaga Globašanov pod vodstvom novega trenerja Gostenčnika. Dlopt je strobil zmagaviti gol. Reichenfels kot novinec ni igral slabo.

SK Wölfnitz I, SSK „Obir“ – ÖDK Celovec I).

Katero moštvo igra kje?

I. razred-vzhod:

SSK „Obir“, WSG Wietersdorf II, Klagenfurt-Ost II, SŠZ Cartrans I, Wolfsberger AC II, SG Wolfsberg II, ESV Sentsvid II, ASK Celovec III, SK Wölfnitz I, Gospa Sveta II, Hüttenberg I, ÖDK Celovec I

II. razred-vzhod:

ESV Celovec I, BSG Raiffeisen, SŠZ Posojilnica Cel. II, SG Magistrat Cel. II, ÖDK Šentandraž II, SK Sveče/Bistrica II, WSG Wietersdorf III, PSV Althofen II, Toyota/Grieber I, SC Semmelrock II, DG Liebenfels, SV Eitweg I.

III. razred-B:

SŠZ Posojilnica Bilčovs III, PSV/HSV Celovec II, SV Schlatten I, SG Tanner Cel. II, ASK „Alte Herren“, Vorwärts Moosburg II, Gospa Sveta III, Union Köstenberg II, Toyota/Grieber II, Blindenverband Ktn., ÖDK Celovec II, SC Semmelrock III.

Rešitev šahovske naloge št. 10

1. Lf5! Planinc žrtvuje trdnjavo, zapira belo diagonalno in brani skakača, obenem pa nadaljuje z napadom na belega kralja.

2. Da8: Dd6+ 3. Kf1 Sal!! (sedaj grozi 4... Sb3 mat) **4. Db7: Dc7+!** Planinc dirigira belo damo na c linijo, da bo lahko matiral nasprotnika, zato se je Vaganjan vdal.

Slovensko prosvetno društvo „Jepa-Baško jezero“ vabi na

2. mednarodni kros tek na Stari grad v Bekštanju start: v nedeljo, 17. avg. 1986, ob 10.00 v Ločah

Proga: 4 km po gozdnih poteh do Starega gradu (za šolarje, pionirje in ženske skrajšana proga), **prijave:** sprejema Joško Wrolich, Loče (tel. 0 42 54/29 95) do 1 uro pred startom.

Pismo bralca

Die Sonne wird sich in Finsternis verwandeln und der Mond in Blut und die Erde in Feuer und der Mensch...

Gemeinsam gegen Atomkraftwerke, Atombombentests und Wackersdorf

Anlässlich des 21. Jahrestages der Atombombenabwürfe auf Hiroshima und Nagasaki der Versuch einer Gegenschrift gegen die heutigen Bedrohungen.

1. Atomkraft ist nur bei Gefährdung großer Teile der Menschheit „nutzbar“.

Die großen bekannten Reaktorunfälle von Harrisburg (USA), Windscale (Großbritannien), Cap de la Hague (Frankreich) und in Tschernobyl (UdSSR) zeigen, daß auch die sogenannte „zivile Nutzung“ der Kernenergie Menschenleben in hohem Ausmaß gefährdet. Sie gefährdet das Leben der heute lebenden und der zukünftigen Generationen. Die jüngsten Ereignisse um Tschernobyl haben die wissenschaftliche Ohnmacht und Hilflosigkeit bewiesen. Daher tritt die Sozialistische Jugend

● kurzfristig für einen Stopp aller Ausbauprogramme sowie

● längerfristig für einen weltweiten Ausstieg aus der Kernenergie ein

2. Atombomben machen die ganze Welt nicht zu einem großen Tschernobyl, sondern zu einem großen Hiroshima.

Zehntausende Atomwaffen lagern in unterirdischen Silos, auf Schiffen, in Flugzeugen nahezu auf der ganzen Welt. Sie wurden in nunmehr 1.621 nuklearen Waffentests seit 1945 erprobt. Ein einziger der Tests von Atomwaffen führte zur radioaktiven Verseuchung hunderttausender Menschen. Der Einsatz von Atomwaffen – das haben Hiroshima und Nagasaki in furchtbarer Weise gezeigt – kann das Ende der menschlichen Zivilisation bedeuten. Daher unsere Forderung:

● Verbannung aller Atomwaffen

● Sofortiger Teststopp

Die sogenannte „friedliche Nutzung der Kernenergie“ dient auch militärischen Zwecken.

Die chemonukleare Basis einer Atombombe bildet das auf der Erde nicht vorkommende Plutonium. Plutonium entsteht erst als „Nebenprodukt“ durch gewisse Abläufe in Kernkraftwerken. Vor allem Wiederaufbereitungsanlagen, wie die im bayrischen Wackersdorf geplante, dienen der

massenhaften Produktion von Plutonium. Daher ein entschiedenes

● NEIN zum Traum von F. J. Strauß von der deutschen Atombombe und

● NEIN zur Wiederaufbereitungsanlage Wackersdorf

Klimatische Abläufe machen uns alle zu Nachbarn, nicht nur grenznahe Kernkraftwerke bedrohen uns.

Die geographische Nähe der Kernkraftwerkskatastrophe von Tschernobyl machte die Gefahren der Kernenergie für Österreich letztendlich bewußt. Oft verschwiegen wird, daß wir bereits 1985 unter erhöhter radioaktiver Strahlung litten, die von Atomwaffentests rührte und durch Niederschläge zu uns transportiert wurde. Daher:

● Widerstand gegen die grenznahen Kraftwerke als Teil des weltweiten Widerstandes gegen Atomkraftwerke und Atomraketen

5. Die AKW-Gegner/innen hatten recht – sagen heute nahezu alle und wir hören zu, weil wir noch hören können.

Wer aber wird da sein, um zu hören, um zu sprechen, wenn jemand sagen müßte, die Atomwaffengegner/innen, die Friedensbewegung hat recht gehabt???

Aufgrund unseres langjährigen Engage-

ments gegen das AKW-Zwentendorf sahen wir uns teilweise einer Front kalter Ablehnung gegenüber, wir blieben unserer Überzeugung trotz dem tatkräftig treu. Gemeinsam mit vielen Freundinnen und Freunden initiierte die SJ die Österreichische Friedensbewegung – die große Bewegung gegen Atomwaffen und Krieg.

Daher sind wir als SJ überzeugt

● Anti-Atomkraft- und Friedensbewegung müssen heute gemeinsam kämpfen, um das Überleben zu sichern.

6. Nicht die militärisch-industriellen Komplexe, sondern die Interessen der Menschen müssen entscheiden.

Lange genug wude uns die Notwendigkeit sonderbarer Wachstumsraten zur Sicherung „unserer“ Interessen vorgegaukelt; bislang dienten sie immer anderen. Ohne Maschinenstürmer sein zu wollen, müssen wir uns gegen eine so gefährliche wie die technische Wunderwelt der Atomkraft stellen. Was wir wollen ist die Freiheit von Sachzwängen, die Möglichkeit zur Selbstverwirklichung, herrschaftsfreie und gleichberechtigte Beziehungen zwischen Menschen.

Daher tritt die Sozialistische Jugend für

● sinnvolle Arbeit und lebenswerte Umwelt für alle ein.

RADIO-
TELEVIZIJA

TV AVSTRIJA 1

Petek, 15. 8.: 14.05 Srečen izid ob Wolfgangškem jezeru – 15.35 Lillo in njegov kitajski prijatelj – 16.20 Niklaas, otrok iz Flandrije – 16.45 Obuti maček – 18.00 Prometni klub za otroke – 18.05 Evropski obrazi – 18.15 „Jugovzhodna dvorana slik“ – 19.00 Slike iz Avstrije – 19.25 Govori župnik Richard Schwarzenauer – 19.30 Čas v sliki in šport – 20.15 Iskanje motivov – 21.20 Sto mojstrov in – 21.30 Sereno variabile – pretežno veselo – 22.45 Mikavno darilo – 0.30 Poročila.

Sobota, 16. 8.: 9.00 Poročila – 9.05 Kaj lahko postanem? – 9.35 Instrukcija: angleščina – 10.05 Instrukcija: latinščina 10.35 Srečen izid ob Wolfgangškem jezeru – 12.05 Nočni studio – 13.10 Poročila – 14.50 Tem ni nič sveto – 16.00 Nils Holgersson – 16.25 Vožnja po reki s petelinom – 16.55 Mini-ČVS – 17.05 Črni bratje – 17.30 Ravioli – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Dva x sedem – 18.25 Viški mednarodnega cirkuškega programa – 18.50 Kaplan August Paterno odgovarja – 19.00 Avstrija danes z novostmi iz Južne Tirolske – 19.30 Čas v sliki in šport – 20.15 „Avstrija ima vedno sezono“ – 21.50 Šport – 22.25 The who – the kids are alright – 0.00 Poročila.

Nedelja, 17. 8.: 14.45 Ljubček, k diktatu – 16.20 Sveto pismo – pripovedovano za otroke – 16.25 Alice v čudežni deželi – 16.50 Živali pred kamero – 17.35 Prometni klub za otroke – 17.40 Kljub seniorjem – 18.25 Poglej in uganj – 18.30 Mi – 19.00 Slike iz Avstrije – 19.25 Govori župnik Richard Schwarzenauer – 19.30 Čas v sliki in šport – 20.15 TV film o prvem vladnem delu Marije Terezije – 22.10 Nočni študio – 23.10 Sedem dni sporta – 0.00 Poročila.

Ponedeljek, 18. 8.: 9.00 Poročila – 9.05 Tom in Jerry – 9.30 Boccuse a la carte – 10.00 Instrukcija: angleščina – 10.30 Pustolovščina v vseirju – 12.10 Torzo in celota – 13.00 Poročila – 14.45 Waltoni – 15.30 Počitniški koledar – 16.05 Lucky Luke – 16.30 Za predšolske otroke – 16.55 Mini-ČVS – 17.05 Fraglesi – 17.30 Tuje dežele – novi prijatelji – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Ponedeljski šport – 21.08 Kuharski mojstri – 21.15 Ceste San Francisca – 22.05 Koroška zdravica v zelenem peklju – 23.05 Šport – 23.45 Svetovno prvenstvo v šahu – 0.15 Poročila.

Torek, 19. 8.: 9.00 Poročila – 9.05 Tom in Jerry – 9.30 Instrukcija: angleščina – 10.00 Instrukcija: latinščina – 10.30 Ljubček, k diktatu – 12.00 Zaklad v piramidi – 12.10 Ponedeljski šport – 13.00 Poročila – 14.45 Waltoni – 15.30 Počitniški koledar – 16.05 Robi Robin Hood – 16.30 Za predšolske otroke – 16.55 Mini-ČVS – 17.05 Čebelica Maja – 17.30 Tudi pošaliti se je treba – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Dobički iz sode smodnika – 21.00 Novo v kinu – 21.08 Poglej in uganj – 21.15 Dallas – 22.00 Šport – 22.30 Kraj dejanja – 0.00 Poročila.

Sreda, 20. 8.: 9.00 Poročila – 9.05 Tom in Jerry – 9.30 Instrukcija: angleščina – 10.30 V ducatu ceneje – 11.55 Živalski raji – 12.15 Dobički iz sode smodnika – 13.00 Poročila – 14.45 Waltoni – 15.30 Počitniški koledar – 16.05 Vedno sitnosti s Popom – 16.30 Zlata krogla – 16.55 Mini-ČVS – 17.05 Jolly-box – 17.30 Prišel je v avgustu – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi – 19.00 Avstrija danes z novostmi iz Južne Tirolske – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Dolge noge – dolgi prsti – 21.45 Kennedy – 22.55 Šport – 23.25 Bellamy – 0.10 Poročila.

Četrtek, 21. 8.: 9.00 Poročila – 9.05 Tom in Jerry – 9.30 Dežela in ljudje – 10.00 Instrukcija: angleščina – 10.30 V ducatu zmožnih za ženitev – 11.55 Štirje letni časi – 12.20 Klub seniorjev – 13.05 Poročila – 14.45 Waltoni – 15.30 Počitniški koledar – 16.05 Mikijeva parada trikov – 16.20 Za predšolske otroke – 16.55 Mini-ČVS – 17.05 Sindbadove pustolovščine – 17.30 Vagabund – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Vrtinca iz Würzburga – 21.50 Uspavanka za mrliča – 23.55 Poročila.

TV AVSTRIJA 2

Petek, 15. 8.: 9.00 Poročila – 9.05 Rdeči panter – 9.30 Žene okoli Jezusa – 10.30 Medigra – 12.20 Sto mojstrov in – 16.00 „Maria Wurzweih v Deutsch Griffnu“ – 16.30 Evropski narodni parki – 17.15 „Zgodbe o lasu“ – 18.00 Pustolovščine v vseirju – 19.30 Čas v sliki – 19.50 Marijina pohvala – 20.15 Korenine neba – 22.15 Friderik II iz Prusije – veliki in mali svet – 23.00 Šport – 23.45 Bellamy – 0.30 Poročila.

Sobota, 16. 8.: 15.15 Dva x sedem – 15.45 Straubove impresije iz gradu Haltburn – 16.30 Stlačen v ledu – 17.15 Alpe-Jadran magazin – 17.45 Šport – 19.00 Trailer – 19.30 Čas v sliki – 19.55 Novo v znanosti – 20.15 Galileo – 22.25 Masovni umor v San Franciscu – 0.10 Poročila.

Nedelja, 17. 8.: 9.00 Poročila – 9.05 Rdeči panter – 9.30 Friderik II. iz Prusije – veliki in mladi svet – 10.15 Sto mojstrov in – 10.30 Galileo – 12.40 Orientacija – 17.40 Velika desetorica – 18.25 Poglej in uganj – 18.30 Okay – 19.30 Čas v sliki – 19.50 Zakladnica Avstrija – 20.15 Shalako – 22.05 ...in življenje gre naprej – 23.05 Kraj dejanja – 0.35 – Poročila.

Ponedeljek, 18. 8.: 17.15 Cvetice na potovanju – 18.00 Cesta Lindenstraße – 18.30 Love boat – 19.15 Najlepše otroške pesmi – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Mariov portret – 21.08 Kuharski mojstri – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturni žurnal – 21.45 Šiling – 22.05 Pristanišče v megli – 23.30 The munsters – 23.55 Poročila.

Torek, 19. 8.: 17.30 Orientacija – 18.00 Če pride Kuli – 18.30 Love boat – 19.15 Najlepše otroške pesmi – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Kviz v rdeče-belo-rdečem – 21.08 Poglej in uganj – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturni žurnal – 21.45 Klub 2 in poročila.

Sreda, 20. 8.: 17.30 Dežela in ljudje – 18.00 Ljudje in živali – 18.30 Love boat – 19.15 Najlepše otroške pesmi – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Arhitekt, ki je prišel s krasa (Plečnik) – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturni žurnal – 21.45 Valentino – 23.50 Poročila.

Četrtek, 21. 8.: 16.55 Šport – 17.10 Velike puščave – 18.00 Prosim k mizi – 18.30 Love boat – 19.15 Najlepše otroške pesmi – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Poletni pogovor z zveznim kanclerjem Francom Vranitzky-jem – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturni žurnal – 21.50 Šport – 22.15 Cafe Central – Poročila.

TV LJUBLJANA

Petek, 15. 8.: 18.25 Poročila – 18.30 – Ustvarjalne igre: Krog v barvi, poučna oddaja TV Zagreb – 18.45 Flipper, ameriška nanizanka – 19.10 Risanka – 19.24 TV noč – 19.26 Zrno do zrna – 19.30 Dnevnik – 19.45 Vreme – 19.50 Železi ste, pogledite, poučnozabavna oddaja – 20.15 Ne prezrite – 20.25 Gozd v morju, dokumentarna oddaja – 21.15 Risanka – 21.30 Dnevnik – 21.55 Vreme – 21.58 TV noč in jutri – 22.05 Bergerac, angleška nanizanka – 23.00 Kultura bivanja, propagandna oddaja – 23.05 Bogata otroka, ameriški film.

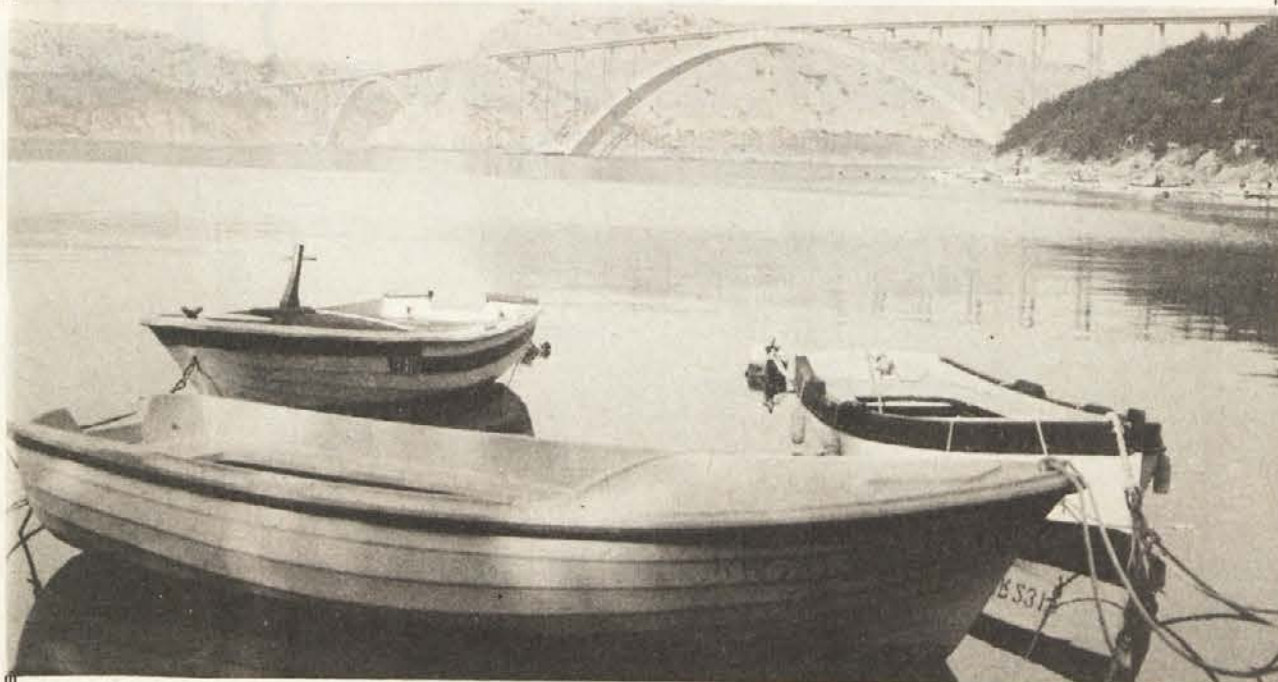
Sobota, 16. 8.: 15.30 Poročila – 15.35 Smer Deveti otok, nadaljevanka – 15.55 Vroče-hladno, oddaja videoserije TV Sarajevo – 16.20 Ustvarjalne igre: Krog v barvi, poučna oddaja TV Zagreb – 16.35 Narodni parki: po reki Tari, oddaja TV Zagreb – 17.05 Amazonka: prihodnost Amazonije, ponovitev zadnjega dela angleške dokumentarne serije – 17.50 Železno morje kliče, vzhodnonemški mladinski film – 19.10 Risanka – 19.24 TV noč – 19.26 Zrno do zrna – 19.30 Dnevnik – 19.45 Vreme – 19.50 Turčija: Zora razuma, dokumentarna serija – 20.15 Zrcalo tedna – 20.35 Muppet show – 21.00 Festival vedno lepih melodij – Vransko 86 – 21.20 Risanka – 21.30 Dnevnik – 21.55 Vreme – 21.58 TV noč in jutri – 22.05 Umazana Mary, Nori Larry, ameriški film.

Nedelja, 17. 8.: 9.15 Poročila – 9.20 Živ žav: Risanke in Smrkci – 10.10 Flipper, ponovitev ameriške nanizanke – 10.35 Kitajec v Scotland Yardu, angleška nanizanka – 11.25 Folkart: Folklorna skupina Rajko in Tine Rožanc – 12.00 Kmetijska oddaja – 13.00 Poročila – 14.25 Zelweg: avtomobilski dirke F – 1 za VN Avstrije, prenos – 15.10 Köln: mednarodni atletski miting, prenos – 18.30 Mosaic kratkega filma: pričevanja, ameriški film – 19.10 Risanka – 19.24 TV noč – 19.26 Zrno do zrna – 19.30 Dnevnik – 19.45 Vreme – 19.50 Poletni festival: Landini Consort (Velika Britanija) – 20.20 V senci velikega hrasta, italijanska nadaljevanka – 21.30 Dnevnik – 21.55 Vreme – 21.58 TV noč in jutri – 22.00 Giselle, balet v izvedbi American Ballet Thetra.

Ponedeljek, 18. 8.: 18.20 Poročila – 18.25 Smer Deveti otok, TV nadaljevanka – 18.40 Vroče-hladno, videoserija TV Sarajevo – 19.10 Risanka – 19.24 TV noč – 19.26 Zrno do zrna – 19.30 Dnevnik – 19.45 Vreme – 19.50 Poletni festival: Landini Consort (Velika Britanija) – 20.20 V senci velikega hrasta, italijanska nadaljevanka – 21.30 Dnevnik – 21.55 Vreme – 21.58 TV noč in jutri – 22.00 Giselle, balet v izvedbi American Ballet Thetra.

Torek, 19. 8.: 18.10 Poročila – 18.15 Živi planet: Sladka, sveža voda, angleška dokumentarna serija – 19.10 Risanka – 19.24 TV noč –

Slovenski vestnik praznuje 40-letnico

„Za 1000 šil. morja“
izlet od petka 10. do nedelje 12. oktobra 1986

Posebnost „Izleta za 1000 šilingov morja“ bo vsekakor tudi ogled in prečenje Titovega mosta, ki povezuje celino z otokom Krkom.

Njegov način gradnje je prava svetovna novost. Most je dolg s privozom 1440 metrov, sestavljata ga pa dva loka. Prvi je dolg 244 metrov in povezuje otok Krk z otočkom Sv. Marka; drugi lok pa je dolg 390 metrov, in povezuje otoček Sv. Marka s celino. Pri gradnji tega mostu so jugoslovanski inženirji postavili svetovni rekord v gradnji betonskih lokov. Najdaljši je do sedaj bil mostni lok v avstralskem mestu Gladesvillu, ki je dolg 305 metrov in tako za 85 metrov krajši.

Spored:

Petek, 10. 10.: zjutraj odhod z avtobusi iz raznih krajev južne Koroške. Točen čas odhoda bomo še pravočasno objavili.

Ob 13.00 prihod v Omišalj – kosilo in večerja (glasbeni prispevek).

Sobota, 11. 10.: odhod ladje na križarjenje po morju, kosilo na ladji v obliki piknika. Za zabavo bo skrbel ansambel „Ivan Rupar“.

Obisk Raba, nato povratek v Omišalj – večerja.

Nedelja, 12. 10.: zajtrk in ogled mesta Omišalj, po kosilu odhod domov.

Prijave so še možne

Prijave sprejemata potovalna agencija Cartrans, Pavličeva 7, telefon: 0 42 22 / 51 26 80 in uredništvo Slovenskega vestnika, Tarviser Straže 16, telefon: 0 42 22 / 51 43 00 - 31

Iz ponudbe je jasno razvidno, da je cena izleta izredno ugodna in zato lepa priložnost za udeležbo na tem izletu.

24. Mednarodni kmetijsko živilski sejem
Gornja Radgona 22. do 31. 8. 1986

Letošnji 24. mednarodni kmetijsko živilski sejem v Gornji Radgoni prekaša po vsebini in obsegu vse dosedanje sejme – na 65 000 kvadratnih metrov razstavne površine tokrat razstavlja 1100 razstavljalcev. Poleg domačih so zastopani tudi razstavljalci iz 11 tujih držav.

Mednarodni živilski kmetijski sejem v Gornji Radgoni, je drugi največji jugoslovanski sejem za Novim Sadom. Letos pričakujejo 200.000 obiskovalcev.

Kljub temu, da so se nekatere delovne organizacije v letošnjem letu odločile za ureditev in povečanje svo-

jih razstavnih prostorov, na novih lokacijah, so bile težave zaradi pomanjkanja prostora neizogibne in tako žal niso mogli zadovoljevati vseh prostorskih potreb razstavljalcev. Letošnji sejem pa se ponaša tudi s kvalitetnim razstavnim programom kmetijske mehanike, živilsko predelovalne industrije, agrokemije, opreme za kmetijsko proizvodnjo. Veliko priznanje pa zasluži tudi letošnja razstava vseh vrst živine ter prodaje blaga široke potrošnje.

Kvalitetna strokovna predavanja in posvetovanja, ki se odvijajo v času

sejma, pa potrjujejo, da je sejem vedno pomembnejši dejavnik razvoja kmetijstva.

V oceno poslani mesni izdelki, vina iz kooperacijske proizvodnje in kmetijska mehanizacija ter inovacije, pa dokazujejo vsakoletni napredek kvalitete in tehnološke kakovosti.

V okviru so še številne kulturne, športne in zabavne prireditve, ki prinašajo sejmu še posebno vedro vsebino.

Po vsem tem se ne bo težko odločiti, da letos obiščemo tudi sejem v Gornji Radgoni.

19.26 Zrno do zrna – 19.30 Dnevnik – 19.45 Vreme – 19.50 Kernjakove pesmi – 20.20 Gledališče poezije: A tvoja temna lepota ostaja zunaj pesmi – 20.40 I. Andrič – V. Krnjevič: Ženska na kamnu, drama TV Sarajevo 21.10 Risanka – 21.30 Dnevnik – 21.55 Vreme – 21.58 TV noč in jutri – 22.00 Svet na zaslonu.

Sreda, 20. 8.: 18.15 Poročila – 18.20 Slovenske ljudske pravljice: O dveh čevljarjih – 18.40 Narodni parki: Po reki Tari, oddaja TV Zagreb – 19.10 Risanka – 19.24 TV noč – 19.26 Zrno do zrna – 19.30 Dnevnik – 19.45 Vreme – 19.50 Amerikanec v Parizu, ameriški film – 21.45 Dnevnik – 22.10 Vreme – 22.12 TV noč in jutri – 22.15 Spominski center J. B. Tito, oddaja TV Novi Sad.

Četrtek, 21. 8.: 18.20 Poročila – 18.25 Bajke in povesti o Gorjancih, priredba gledališke predstave SNG Maribor – 19.10 Risanka – 19.24 TV noč – 19.26 Zrno do zrna – 19.30 Dnevnik – 19.45 Vreme – 19.50 Risanka 19.55 Zlata vrtnica „Würzburga“, mednarodna zabavno-glasbena oddaja – 21.30 Dnevnik – 21.55 Vreme – 21.58 TV noč in jutri – 22.00 Beg brez konca, avstrijska nadaljevanka.

SLOVENSKE ODDAJE
AVSTRIJSKEGA RADIA
Vsak dan od 18.10 – 19.00

Petek, 15. 8.: Praznična: „Milost je srečavanje na novih potih“ (P. Zunder)

Sobota, 16. 8.: Duhovni nagovor (Žpk. A. Čebul)

Voščila (D. Urschitz)

Nedelja, 17. 8.: Za dobro voljo

Ponedeljek, 18. 8.: Po radiu v živo

Torek, 19. 8.: Žena in družina

Sreda, 20. 8.: Slovenske umetne pesmi

Večerna 21.00-22.00 Srečanje malih vokalnih skupin – Šentpri-mož (ponovitve)

Četrtek, 21. 8.: Rož – Podjuna – Zila

Petek, 22. 8.: SPZ in KKZ pripravljata dneve petja za moške zборе

KMETIJSKA MEHANIZACIJA – ŽIVILSKA INDUSTRIJA – GNOJILA – SEMENA – VELIKA RAZSTAVA VSEH VRST ŽIVINE – PRODAJA BLAGA ŠIROKE POTROŠNJE

24. Mednarodni kmetijsko živilski sejem
Gornja Radgona 22.-31. 8. 1986

DELOVNI ČAS:
od 9.00 do 19.00 ure (zabavni program do 24.00 ure)

NEDELJA 24. avgust
– ob 10.00 uri velika parada kmečkih opravil in navad
– ob 15.00 uri velike konjske dirke

SODELUJE ČEZ 1000 DOMAČIH IN TUJIH RAZSTAVLJALCEV – STROKOVNA PREDAVANJA – PREDAVANJA ZA HOBISTE – AVKCIJSKA PRODAJA GOVEJE ŽIVINE

Slovenija

Jugoslavija

Počitnice v Sloveniji: Sprostitev, zdravje, šport...

Medicinski strokovnjaki že leta in leta poudarjajo, da počitnice niso ležanje na obali morja ali jezera, niso spanje in lenarjenje. Počitnice naj bi bile nekaj povsem drugega: aktivne, vesele, razgibane – če hočete športne. To velja predvsem za tako imenovano srednjo generacijo, ki mora varovati in obnavljati svoje moči na najboljši način, da bo sposobna za naporno delo, ki vse nas čaka že čez nekaj tednov.

Svetujemo vam počitnice v Sloveniji. Pridite na Bled, v Bohinj, v Kranjsko goro... Zakaj? Predvsem zato, ker je blizu, saj dolge vožnje z avtomobili marsikomu presedajo. Pa seveda zato, ker so cene vabljive in pa predvsem zato, ker lahko zares doživimo mnogo lepega.

Nekaj predlogov – če so vam všeč – odločite se!

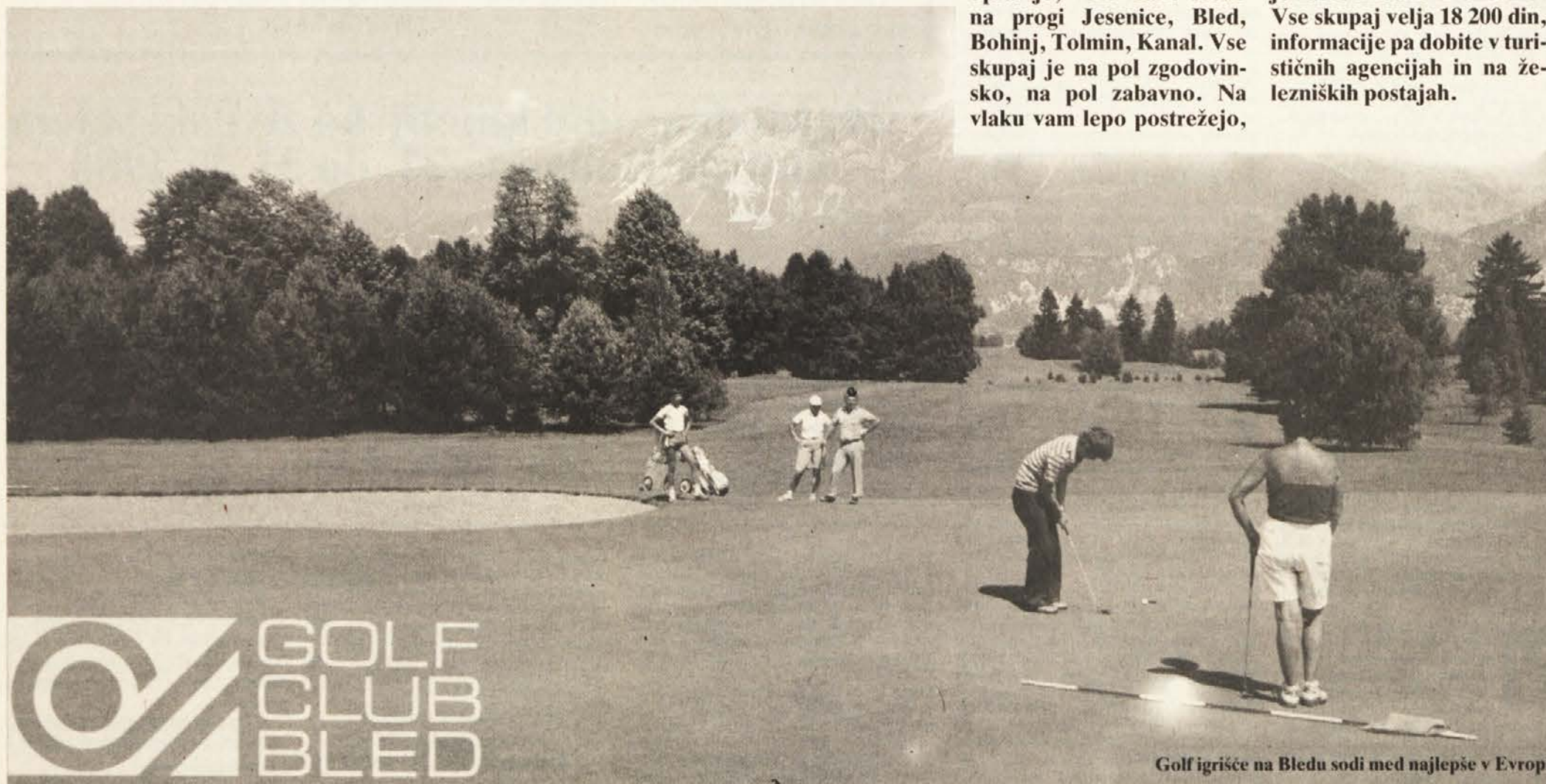
Koncert narodne glasbe na zgodovinski lokomotivi je posebno doživetje

Zgodovina na tirih

Še nekaj posebnega se dogaja letos na Gorenjskem. Slovenski železnice so si omislili posebno atrakcijo. Pripravili so lokomotivo na paro, uredili nekaj vagonov v slogi začetka tega stoletja, oblekli uniforme, kot pred 80 leti. Tak vlak-hlapon mu opravijo, vozi vsako sredo na progi Jesenice, Bled, Bohinj, Tolmin, Kanal. Vse skupaj je na pol zgodovinsko, na pol zabavno. Na vlaku vam lepo postrežejo,

na postajah se pleše in poje, prav slovesen pa je sprejem v Kanalu. Pokažejo vam znameniti trg in še bolj znameniti most nad Sočo. Pridejo pevski zbori, pa narodno zabavni ansambli in seveda postrežejo z najboljšimi slovenskimi jedmi in pijačo. Vino iz teh krajev je zares izredno kvalitetno. Vse skupaj velja 18 200 din, informacije pa dobite v turističnih agencijah in na železniških postajah.

Na Bledu poskusite z golfom

Golf igrišče na Bledu sodi med najlepše v Evropi

Bled gotovo poznate, morda pa med najlepšimi; z ene strani niste še bili na golf igrišču, ki sodi med najlepše v Evropi. Blejsko igrišče za golf je edino v Jugoslaviji, ki ima 18 lukenj, seveda pa imajo že načrte, da bi ga še povečali za nadaljnjih 9 lukenj.

Igranje golfa seveda ni tako enostavno. Treba se je učiti, trenirati, poskušati. A naj bo še tako težko, nedvomno je zelo prijetno. Golf igrišče na Bledu je gotovo

lepo izbran in ima tudi posebne klimatske lastnosti. To je prava sončna in zračna kopel, povezana z razgibanim športom in užitek je resničen. Igrišče je dokaj veliko, ima 18 lukenj, kot rečeno, pa ga bodo v bližnji prihodnosti še povečali. Golf klub Bled prireja tudi vrsto turnirjev, kjer se moški tega športa lahko pomerijo med seboj.

Povedati velja, da so na voljo garderobe, kopalnice, da si lahko

izposodite rekvizite, da si lahko najamete učitelja...

Prav ob igrišču so postavili luk-suzno restavracijo z American barom, tako da je poskrbljeno tudi za najboljše in najbolj zahtevne goste. Igrišče je odprto vsak dan od 8. do 19. ure od aprila do konca septembra. Seveda velja rezervirati termin za vaše igranje in sicer na tel. 064/78 282.

Dnevna karta za golf velja 6 600 din, tedenska karta pa 39 600 din. Lahko si privoščite učitelja, kar vas bo veljalo 3 760 din na uro.

Poleg golfa je seveda na Bledu še dovolj drugih športnih možnosti, predvsem bi radi opozorili na teniški center v Zaki (1 800 din na uro) in seveda na surfanje, na vožnje s čolni in pletnami. Z eno besedo – obisk na Bledu je gotovo doživetje – poskusite, ne bo vam žal.